

ANNUAL REPORT 2021

รายงานประจำปี

2564

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล

กรมพัฒนาที่ดิน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

TEAM For Soils

ทีมดี ดินดี

กรมพัฒนาที่ดิน Land Development Department

คำนำ

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 (จ.สงขลา) กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาที่ดิน และเผยแพร่กิจกรรมของงานพัฒนาที่ดิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 7 อำเภอ 36 ตำบล 257 หมู่บ้าน ของจังหวัดสตูล โดยมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาที่ดิน การจัดการทรัพยากรดิน การสาธิตทดสอบ การฝึกอบรมหมอดินอาสา การฝึกอบรมเกษตรกรทั่วไป การเผยแพร่กิจกรรมของงานพัฒนาที่ดิน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ แนะนำช่วยเหลือเกษตรกรด้านการพัฒนาที่ดินตามหลักวิชาการ และปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากกรมพัฒนาที่ดิน

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล ได้จัดทำรายงานประจำปี เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ตลอดทั้งปีงบประมาณ 2564 และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล

สารบัญ

	หน้า
โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่.....	3
โครงการพัฒนาหมอดินอาสา 4.0.....	4
โครงการส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในส่วนของสถานีพัฒนาที่ดิน.....	9
โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน.....	11
โครงการปรับปรุงบำรุงดิน.....	13
การจัดงานวันดินโลก (World Soil Day).....	16
โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก.....	18
โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ ลุ่ม - ดอน.....	23
โครงการฟื้นฟูที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ.....	27
โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว.....	29
โครงการรณรงค์เฝ้าติดตามเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน.....	32
โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งฯ (ครัวไทยสู่ครัวโลก).....	34
โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน.....	39
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่.....	43
โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning By Agri-Map.....	47
โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์.....	51
โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่.....	53
โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน.....	58
โครงการพัฒนาและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช.....	61
โครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล.....	66
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ.....	68
โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร.....	73
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร.....	76
โครงการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้.....	81
โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี.....	83
จัดทำแปลงสาธิตปรับปรุงบำรุงดินเพื่อปลูกพืชสมุนไพร (ฟ้าทะลายโจร).....	88
โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่.....	97
งบจังหวัด.....	103

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล ได้ปฏิบัติภารกิจตามแผนยุทธศาสตร์ของกรมพัฒนาที่ดิน ที่ได้กำหนดให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของชาติ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการพัฒนาเกษตรกรรมให้ยั่งยืนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรอย่างเป็นระบบ ซึ่งสถานีพัฒนาที่ดินสตูลได้สนับสนุนกิจกรรมหลักคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ คือ การให้บริการวิเคราะห์ดิน น้ำ พืช และวัสดุปรับปรุงดินในห้องปฏิบัติการ การบริการวิเคราะห์ดินที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ และเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาดินเค็มในการปรับปรุงพื้นที่นาทุ่งร้างมาทำการเกษตร และหน่วยวิเคราะห์ดินเคลื่อนที่ รวมทั้งการส่งเสริมเกษตรกรให้ฟื้นฟูปรับปรุงคุณภาพดิน และปรับปรุงโครงสร้างของดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และรักษาสังแวดล้อม เพื่อให้เกิดกระแสในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตจากเกษตรเคมีเป็นเกษตรลดใช้สารเคมี โดยการออกให้บริการวิเคราะห์ดิน ให้คำแนะนำการจัดการดิน และสนับสนุนการใช้สารอินทรีย์ ได้แก่ ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ แก่เกษตรกรให้สามารถใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และวัสดุปรับปรุงดินได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการพัฒนาที่ดิน

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้บริการแก่เกษตรกรในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร ทั้งดิน น้ำ และพืช ได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในด้านวิชาการ ด้านส่งเสริม และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เพื่อพัฒนาฟื้นฟูเกษตรกร ให้สามารถทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมถึงการร่วมกันแก้ปัญหาในพื้นที่ด้วย

ผลการดำเนินงาน : โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	5,900	5,900	100	29,500	29,482.70	99.94
2.ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ขวด	11,800	11,800	100	59,000	58,976	99.96

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรจำนวน 5,900 ราย ใน 7 อำเภอของจังหวัดสตูล สามารถแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร ทั้งดิน น้ำ และพืช ได้อย่างรวดเร็วและทันเหตุการณ์โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในด้านวิชาการ ด้านส่งเสริม และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เพื่อพัฒนาฟื้นฟูเกษตรกร ให้สามารถทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

อำเภอเมืองสตูล	ส่งเสริม 842 ราย	น้ำหมัก 1,684 ขวด
อำเภอทุ่งหว้า	ส่งเสริม 856 ราย	น้ำหมัก 1,696 ขวด
อำเภอละงู	ส่งเสริม 837 ราย	น้ำหมัก 1,714 ขวด
อำเภอควนโดน	ส่งเสริม 842 ราย	น้ำหมัก 1,684 ขวด
อำเภอควนกาหลง	ส่งเสริม 842 ราย	น้ำหมัก 1,684 ขวด
อำเภอท่าแพ	ส่งเสริม 842 ราย	น้ำหมัก 1,654 ขวด
อำเภอมะนัง	ส่งเสริม 842 ราย	น้ำหมัก 1,684 ขวด

ภาพกิจกรรม : โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

การอบรมหมอดินอาสาในปีงบประมาณ 2564 จะเป็นการต่อยอด โดยการทบทวนองค์ความรู้จากถึงความรู้และจัดระบบข้อมูลให้มีความทันสมัย เข้าถึงง่าย ใช้งานได้สะดวก รวดเร็ว รวมทั้งปรับปรุงฐานข้อมูลหมอดินอาสา สร้างเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็ง และจากสถานการณ์โควิด 19 มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม และบริการ มีแรงงานจำนวนมากคืนถิ่นสู่ภาคการเกษตร ดังนั้นเพื่อรองรับการผลิตอาหารและสร้างอาชีพเกษตรกร กรมพัฒนาที่ดินจึงได้พัฒนาหลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา เพื่อสร้างหมอดินมืออาชีพ โดยคัดเลือกจากหมอดินอาสาที่สนใจเข้ารับการฝึกปฏิบัติเชิงลึก ในศูนย์ฝึกของกรมพัฒนาที่ดิน (ศูนย์ CESRA) และศูนย์ฝึกของหมอดินอาสาในภูมิภาคต่างๆ เพื่อขยายผลสู่เครือข่ายและเกษตรกรทั่วไป

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อพัฒนาถึงความรู้หมอดินอาสาในรูปแบบดิจิทัล รองรับองค์กร 4.0 กรมพัฒนาที่ดิน
2. เพื่อปรับปรุงฐานข้อมูลหมอดินอาสาในรูปแบบดิจิทัล เพื่อพัฒนาเป็น Big data
3. เพื่อสร้างหมอดินมืออาชีพที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง

หลักสูตร/เป้าหมาย

หลักสูตรที่ 1 ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ (CESRA) ณ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยดินแห่งภูมิภาคเอเชีย (Center of Excellence for Soil Research in Asia : CESRA) อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา หมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม จำนวน 6 ราย

หลักสูตรที่ 2 ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึกหมอดินอาสา (ศูนย์หมอดินอาสา นายกิตติโชติ ชนะหลวง 145 ม.7 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง จ.สตูล) จำนวน 60 ราย

รุ่นที่ 1 วันที่ 19-20 มกราคม 2564 จำนวน 28 ราย

รุ่นที่ 2 วันที่ 26-27 มกราคม 2564 จำนวน 32 ราย

หลักสูตรที่ 3 พัฒนาถึงความรู้หมอดินอาสาในรูปแบบดิจิทัล วันที่ 21 ธันวาคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาวิทยาเขตสตูล ต.ละงู อ.ละงู จ.สตูล จำนวน 190 ราย

ผลการดำเนินงาน : โครงการพัฒนาหมอดินอาสา

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
หลักสูตรที่ 1 ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ (CESRA)	ราย	6	6	100	19,800	19,800	100
หลักสูตรที่ 2 ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึกหมอดินอาสา	ราย	60	60	100	84,000	84,000	100
หลักสูตรที่ 3 พัฒนาถึงความรู้หมอดินอาสา รูปแบบดิจิทัล	ราย	190	190	100	68,000	68,000	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : หมอดินอาสาทุกระดับจำนวน 256 ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดินในรูปแบบดิจิทัล มีการฝึกปฏิบัติเฉพาะด้าน เพื่อนำความรู้จากถึงความรู้หมอดินไปใช้ในการพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายหมอดินได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งสร้างความมั่นคงกับภาคเกษตร และเพื่อการยกระดับฐานข้อมูลหมอดินอาสาเข้าสู่ Big Data เพื่อรองรับองค์กร 4.0

ภาพกิจกรรม : หลักสูตรที่ 1 ฝึกการปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ (CESRA)

ภาพกิจกรรม : หลักสูตรที่ 2 ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ฝึกหมอดินอาสา

ภาพกิจกรรม : หลักสูตรที่ 3 พัฒนาศักยภาพความรู้หมอดินอาสารูปแบบดิจิทัล

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล มีการดำเนินแนวทางการส่งเสริมความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับงานกรมพัฒนาที่ดิน ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ การบรรยายให้ความรู้ และคลิปวิดีโอ ถึงผลสำเร็จการดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ดิน ที่สถานีพัฒนาที่ดิน ได้ดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้เป็นที่รับรู้อย่างแพร่หลาย รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลสัมฤทธิ์งานโครงการต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน โครงการตามนโยบายรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจน การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ความสำเร็จของหมอดินอาสาที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ดิน

ดังนั้น สถานีพัฒนาที่ดินสตูล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมข้อมูลทาง วิชาการที่เกี่ยวกับงานด้านการพัฒนาที่ดินผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดสู่เกษตรกร ประชาชนผู้สนใจ องค์กรภาครัฐและ เอกชน และสถานศึกษาต่าง ๆ ให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ หรือนำไป ประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมและเกิดผล สัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน การวางแผนการใช้ที่ดิน การกำหนด เขตการใช้ที่ดิน แนวทางและวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำ การเลือกใช้นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินต่าง ๆ ในการฟื้นฟูและ ปรับปรุงบำรุงดิน
2. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ดิน มีการนำความรู้และนวัตกรรมการพัฒนา ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ที่ดินผลิตพืชผลทางการเกษตรได้ผลผลิตที่ดีตามความเหมาะสมในการทำ การเกษตรได้อย่างยั่งยืน
3. เพื่อให้องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินสามารถถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทันต่อ สถานการณ์

ผลการดำเนินงาน : โครงการส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในส่วน of สถานีพัฒนาที่ดิน

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
ประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวกับงานด้านการพัฒนาที่ดินผ่านคลิปวิดีโอ	แห่ง	1	1	100	12,000	12,000	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : กลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความรู้ความเข้าใจงานด้านการพัฒนาที่ดิน และได้รับประโยชน์ในการทำการเกษตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวดเร็วทันต่อสถานการณ์

ผลงานที่ต้องการประชาสัมพันธ์โครงการ :

- 1.แนะนำสถานีพัฒนาที่ดินสตูล
- 2.โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่ม เกษตรทฤษฎีใหม่ จังหวัดสตูล
- 3.โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จังหวัดสตูล
- 4.โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning by Agri-Map จังหวัดสตูล
- 5.โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อปลูกพืชผสมผสาน จังหวัดสตูล

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบและคุณธรรม ประกอบการวางแผน ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต แก่พสกนิกรชาวไทยเพื่อยกระดับพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรในภาคเกษตรกรรมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้

กรมพัฒนาที่ดินได้รับนโยบายจาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง” ในปี 2550 ซึ่งต่อมาในปี 2555 ได้เปลี่ยนชื่อโครงการมาเป็น “ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน” เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สาธิต ศึกษา ดูงาน และเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินของเกษตรกรในพื้นที่และเป็นเครือข่าย (Node) ให้แก่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้ามาเรียนรู้งานด้านพัฒนาที่ดิน เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สาธิต ศึกษา ดูงานด้านการพัฒนาที่ดิน สามารถถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพัฒนาที่ดินได้โดยงาน

2. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของชุมชนโดยมีหมอดินอาสา เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้

ผลการดำเนินงาน : โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
-พัฒนาศักยภาพศูนย์	แห่ง	11	11	100	28,050	28,048	99.99

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : ศูนย์ถ่ายทอดการพัฒนาที่ดิน (ต่อยอด) จำนวน 11 ศูนย์ ได้รับการพัฒนาศักยภาพศูนย์ ปรับปรุงฐานเรียนรู้ พัฒนาจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และปรับปรุงข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกร ผู้ที่สนใจได้เข้ามา ศึกษา ดูงาน และสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ได้ในพื้นที่ของตนเองอย่างถูกต้อง

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)

- 1.นางณอม สังข์แก้ว ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 21 ม.8 ต.อุโดเจริญ อ.ควนกาหลง พิกัด E 605334 N 761118
- 2.นายเสียน นวลพรม ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 78/1 ม.11 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง พิกัด E 622712 N 758449
- 3.นายวาเศษ ตาเดอิน ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 185 ม.4 ต.ควนโดน อ.ควนโดน พิกัด E 619498 N 752083
- 4.นายสาและ หมาดป็นจอร์ ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 178 ม.2 ต.วังประจัน อ.ควนโดน พิกัด E 626600 N 748800
- 5.นายสมชาย เหมาะะแหล่ ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 76 ม.6 ต.กำแพง อ.ละงู พิกัด E 585006 N 766745
- 6.นายโกเมศ คงชู ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 416 ม.5 ต.น้ำผุด อ.ละงู พิกัด E 593347 N 778146
- 7.นายกิตติโชติ ชนะหลวง ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 145 ม.7 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง พิกัด E 601490 N 769501
- 8.นายฮอนี ปังแลมาปูเลา ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 39 ม.9 ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ พิกัด E 607372 N 752309
- 9.นายศุภนันท์ สะเด็น ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 35 ม.3 ต.บ้านควน อ.เมืองสตูล พิกัด E 617950 N 741900
- 10.นายอดิพันธ์ สาดิน ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 223 ม.7 ต.เกตรี อ.เมืองสตูล พิกัด E 621873 N 739912
- 11.นายบุญฤทธิ์ ละอองวิจิตร ที่ตั้งศูนย์ เลขที่ 360 ม.4 ต.ควนขัน อ.เมืองสตูล พิกัด E 616700 N 7327005

ภาพกิจกรรม : โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน (ต่อยอด)

ดินเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอย่างหนึ่งในการผลิตพืช เนื่องจากดินเป็นแหล่งของแร่ธาตุ อาหาร น้ำ และเป็นที่ยึดเหนี่ยวของรากพืช ดินแต่ละชนิดมีศักยภาพในการผลิตแตกต่างกัน เนื่องจากองค์ประกอบของดินที่แตกต่างกัน ศักยภาพในการผลิตของดินจะมีผลต่อความเป็นอยู่ของเกษตรกรในพื้นที่นั้นๆ กล่าวคือ ถ้าดินมีศักยภาพในการผลิตต่ำ จะทำให้เกษตรกรไม่สามารถผลิตพืชให้มีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพได้ เกษตรกรจะมีรายได้น้อย ก่อให้เกิดการละทิ้งถิ่นที่อยู่ ไปยังเมืองใหญ่ เพื่อเปลี่ยนอาชีพจากภาคเกษตร ไปเป็นภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ และเกิดปัญหาทางสังคมตามมา

ดินกรด/ดินเปรี้ยวจัดเป็นดินที่มีศักยภาพในการผลิตต่ำ เมื่อเทียบกับดินทั่วๆ ไปเป็นดินที่มีปัญหาทั้งทาง เคมีและกายภาพ มีผลต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช เนื่องจากในสถานะที่ดินเป็นกรด ฟอสฟอรัสถูกตรึงให้อยู่ในรูปที่พืชไม่สามารถดูดไปใช้ได้ ซึ่งมีผลทำให้การเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืชต่ำ ดังนั้นจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาให้ดินมีศักยภาพในการผลิต โดยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสม และให้ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่อเกษตรกร และจะทำให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจด้านการพัฒนาและจัดการดินให้มีความเหมาะสมต่อการผลิตทางการเกษตร และเป็นไปอย่างยั่งยืน จึงให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานขับเคลื่อนการปรับปรุงคุณภาพดิน พื้นฟูดินให้ดีขึ้น มีความยั่งยืนทางการเกษตร

วัตถุประสงค์ : เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับปรุงแก้ไขดินเปรี้ยวดินเค็ม ดินกรด โดยการใช้วัสดุปรับปรุงดิน (ปูนเพื่อการเกษตร) ร่วมกับการใช้พืชปุ๋ยสด รวมทั้งการปรับโครงสร้างของดินให้เหมาะสมต่อการปลูกพืชให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น

ผลการดำเนินงาน : โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.การพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว							
- จัดหาหินปูนฝุ่น	ตัน	200	200	100	240,000	240,000	100
- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้	ไร่	200	200	100	3,000	2,800	93.33
2.ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด							
- จัดหาปูนโดโลไมท์	ตัน	920	920	100	1,564,000	1,564,000	100
- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	1,840	1,840	100	27,600	27,520	99.71

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพดิน มากกว่า 1,800-0-00 ไร่ โดยหน่วยงานของกรมพัฒนาที่ดิน ส่งเสริมให้มีการนำความรู้ด้านการปรับปรุงคุณภาพดินไปใช้ในพื้นที่ทำกินให้สามารถลดต้นทุนและทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

พื้นที่ดำเนินการ : ดินเปรี้ยวดินเค็ม (หินปูนฝุ่น)

หมู่ที่ 3 บ้านคลองลึก ต.สาคร อ.ท่าแพ	ปริมาณหินปูนฝุ่น 50 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่
หมู่ที่ 2 บ้านหาดทรายยาว ต.ตันหยงโป อ.เมือง	ปริมาณหินปูนฝุ่น 25 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 25 ไร่
หมู่ที่ 3 บ้านบากันเคย ต.ตันหยงโป อ.เมือง	ปริมาณหินปูนฝุ่น 25 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 25 ไร่
หมู่ที่ 2 บ้านกาแบง ต.แหลมสน อ.ละงู	ปริมาณหินปูนฝุ่น 25 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 25 ไร่
หมู่ที่ 4 บ้านสนกลาง ต.แหลมสน อ.ละงู	ปริมาณหินปูนฝุ่น 25 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 25 ไร่
หมู่ที่ 4 บ้านท่านา ต.ทุ่งบุหลัง อ.ทุ่งหว้า	ปริมาณหินปูนฝุ่น 50 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่

พื้นที่ดำเนินการ : ดินกรด (โดโลไมท์)

หมู่ที่ 7 บ้านซอย 8 ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง	ปริมาณโดโลไมท์ 220 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 440 ไร่
หมู่ที่ 3 บ้านเขาน้อย ต.ย่านซื่อ อ.ควนโดน	ปริมาณโดโลไมท์ 40 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 80 ไร่
หมู่ที่ 7 บ้านบูเกะตยามู ต.ควนโดน อ.ควนโดน	ปริมาณโดโลไมท์ 60 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 120 ไร่
หมู่ที่ 4 บ้านปลักหว้า ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ	ปริมาณโดโลไมท์ 30 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 60 ไร่
หมู่ที่ 3 บ้านมุด ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ	ปริมาณโดโลไมท์ 15 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 30 ไร่
หมู่ที่ 6 บ้านนาโตะขุน ต.แปะระ อ.ท่าแพ	ปริมาณโดโลไมท์ 15 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 30 ไร่
หมู่ที่ 7 บ้านทางยาง ต.สาคร อ.ท่าแพ	ปริมาณโดโลไมท์ 15 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 30 ไร่
หมู่ที่ 2 บ้านป่าเสม็ด ต.ท่าเรือ อ.ท่าแพ	ปริมาณโดโลไมท์ 15 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 30 ไร่
หมู่ที่ 2 บ้านควนโทะ ต.แปะระ อ.ท่าแพ	ปริมาณโดโลไมท์ 10 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 20 ไร่
หมู่ที่ 4 บ้านผัง8,11,12,46 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง	ปริมาณโดโลไมท์ 20 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 40 ไร่
หมู่ที่ 5 บ้านผัง 47,50 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง	ปริมาณโดโลไมท์ 15 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 30 ไร่
หมู่ที่ 7 บ้านผัง 13 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง	ปริมาณโดโลไมท์ 15 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 30 ไร่
หมู่ที่ 2 บ้านผังปาล์ม 3 ต.ปาล์มพัฒนา อ.มะนัง	ปริมาณโดโลไมท์ 15 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 30 ไร่
หมู่ที่ 5 บ้านมะนังใต้ ต.ปาล์มพัฒนา อ.มะนัง	ปริมาณโดโลไมท์ 15 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 30 ไร่
หมู่ที่ 10 บ้านไทรทอง ต.ปาล์มพัฒนา อ.มะนัง	ปริมาณโดโลไมท์ 20 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 40 ไร่
หมู่ที่ 6 บ้านน้ำหรา ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง	ปริมาณโดโลไมท์ 25 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่
หมู่ที่ 8 บ้านเหนือคลอง ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง	ปริมาณโดโลไมท์ 30 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 60 ไร่
หมู่ที่ 7 บ้านเกาะใหญ่ ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง	ปริมาณโดโลไมท์ 45 ตัน	ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 90 ไร่

หมู่ที่ 1 บ้านฉลุง ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล
หมู่ที่ 4 บ้านบันนังปูเลา ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล
หมู่ที่ 5 บ้านกาลันยัตัน ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล
หมู่ที่ 6 บ้านปาเต๊ะเหนือ ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล
หมู่ที่ 4 บ้านท่าคลอง ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล
หมู่ที่ 8 บ้านทุ่ง ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล
หมู่ที่ 3 บ้านเกาะยวน ต.ละงู อ.ละงู
หมู่ที่ 11 บ้านห้วยมะพร้าว ต.ละงู อ.ละงู
หมู่ที่ 14 หลอมป็น ต.ละงู อ.ละงู
หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งเกาะปาบ ต.เขาขาว อ.ละงู
หมู่ที่ 9 บ้านป่าฝาง ต.กำแพง อ.ละงู
หมู่ที่ 4 บ้านวังตง ต.นาทอน อ.ทุ่งหว้า
หมู่ที่ 1 บ้านป่าแกบ่อหิน ต.ป่าแกบ่อหิน อ.ทุ่งหว้า
หมู่ที่ 2 บ้านคลองห้วยป่า ป่าแกบ่อหิน ทุ่งหว้า

ปริมาณโดโลไมท์ 10 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 10 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 20 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 20 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 20 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 20 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 25 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 25 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 25 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 25 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 25 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 25 ตัน
ปริมาณโดโลไมท์ 25 ตัน

ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 20 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 20 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 40 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 40 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 40 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 40 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่
ส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ 50 ไร่

ภาพกิจกรรม : การพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวด้วยหินปูนฝุ่น

ภาพกิจกรรม : การพัฒนาพื้นที่ดินกรดด้วยโดโลไมท์

งานวันดินโลก ประจำปี 2563

World Soil Day Keep soil alive, protect soil biodiversity : รักษาปฐพี คืนชีวิที่หลากหลายให้ผืนดิน

วันที่ 21 ธันวาคม 2563 สถานีพัฒนาที่ดินสตูลได้จัดกิจกรรมงานวันดินโลก ประจำปี 2563 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล อำเภอละงู จังหวัดสตูล โดยได้รับเกียรติจากนายศักระ กปิลกาญจน์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล เป็นประธานเปิดงานวันดินโลก ประจำปี 2563 จังหวัดสตูล เพื่อสดุดีและเทิดพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อพสกนิกรชาวไทย โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับดินและน้ำ ซึ่งเป็นรากฐานของการเกษตร โดยมี นายวีระพงษ์ เรืองมี ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสตูล กล่าวรายงาน พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ หน่วยงานภาคเอกชน หมอดินอาสา นักเรียน นักศึกษา กลุ่มเกษตรกรเครือข่ายต่างๆ และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมงาน กว่า 500 คน ตามที่องค์การสหประชาชาติ (UN) มีมติรับรองให้วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปีเป็น “วันดินโลก” (World Soil Day) ด้วยความซาบซึ้งในพระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงศึกษาค้นคว้าวิธีการจัดการดิน และการแก้ไขปัญหาทรัพยากรดินจนที่ประจักษ์ไปทั่วโลกว่าผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและความยั่งยืนสิ่งแวดล้อมเป็นวิถีนำไปสู่ความปลอดภัย และความมั่นคงทางอาหาร และในปี 2563 นี้ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้กำหนดหัวข้อ "รักษาปฐพี คืนชีวิที่หลากหลายให้ผืนดิน : Keep soil alive, protect soil biodiversity" เพื่อสร้างการรับรู้ความสำคัญของการอนุรักษ์หน้าดินให้คงความอุดมสมบูรณ์ ผลิตอาหารหล่อเลี้ยงทุกชีวิตได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ จังหวัดสตูล โดยสถานีพัฒนาที่ดินสตูล กรมพัฒนาที่ดิน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันจัดงานขึ้น โดยจัดเป็นนิทรรศการนักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม นิทรรศการความหลากหลายทางชีวภาพของดิน นิทรรศการจากภาคส่วนราชการ ภาคเอกชน และเครือข่ายเกษตรกร ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ด้านศาสตร์พระราชากับพื้นที่การเกษตรในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเหมาะสม ภายในงานยังมีการตอบปัญหาเกี่ยวกับวันดินโลก การจำหน่ายผลผลิตปลอดภัยจากกลุ่มเกษตรกร และสินค้า OTOP ในชุมชนใกล้เคียง เพื่อเป็นกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่สร้างรายได้ให้ประชาชน

ผลการดำเนินงาน : การจัดงานวันดินโลก

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
จัดงานวันดินโลก	แห่ง	1	1	100	60,000	59,996	99.99

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เพื่อสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนรับทราบสถานการณ์ทรัพยากรดิน เกิดความตระหนักในการร่วมกันปกป้องดูแลรักษาทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับการผลิตปัจจัยสี่ในการดำรงอยู่ของชีวิตมนุษย์ ซึ่งเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมขององค์กร และบุคคล สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ดินและน้ำ ป้องกันและลดการชะล้างการพังทลายของดินเพื่อรักษาระบบนิเวศให้มีความอุดมสมบูรณ์

ภาพกิจกรรม : การจัดงานวันดินโลก

กรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการอนุรักษ์ดินและน้ำ การรักษาทรัพยากรดินและที่ดินไม่ให้เกิดการเสื่อมโทรมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ถูกต้องและเหมาะสมกับที่ดิน ดังนั้น การส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกเพื่อการพัฒนาที่ดินโดยทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งทางด้านเคมี กายภาพรวมถึงชีวภาพ จึงเป็นงานหลักที่สำคัญของกรมพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินสตูล ได้ทำการรณรงค์และส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่รอบแหล่งน้ำ พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของหน้าดิน เช่น ริมฝั่งแม่น้ำ ขอบถนนต่างๆ รวมไปถึงการรักษาความชุ่มชื้น และอุดมสมบูรณ์ของดิน

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการปลูกหญ้าแฝก และนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่การเกษตรอย่างแพร่หลาย การอนุรักษ์ดินและน้ำ รักษาความชื้นของดิน ปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรม ช่วยให้สภาพของดินสามารถปลูกพืชได้ดี เพื่อให้หมอดินหรือเกษตรกรเครือข่าย ช่วยกิจกรรมส่งเสริมการนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรมให้สภาพของดินสามารถปลูกพืชได้ดีขึ้น

ผลการดำเนินงาน : โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.หญ้าแฝกเพื่อปลูก							
- ผลิตหญ้าแฝก	กล้า	2,500,000	2,500,000	100	2,854,061	2,854,061	100
- ปลูกหญ้าแฝก	กล้า	2,500,000	2,500,000	100			
2.หญ้าแฝกแจกจ่าย							
- ผลิตหญ้าแฝก	กล้า	1, 107,500	1,000,000	100	808,475	808,474	100
- แจกจ่ายหญ้าแฝก	กล้า	1,000,000	1,000,000	100			
- แจกจ่าย โครงการ 1	กล้า	107,500	107,500	100			
ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่							

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรเห็นความสำคัญของการปลูกหญ้าแฝก และนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ และพื้นที่การเกษตรที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดินอย่างแพร่หลาย และช่วยให้หมอดินหรือเกษตรกรเครือข่ายมีรายได้ โดยเป็นผู้ผลิตและส่งเสริมการขยายหญ้าแฝกเพื่อนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรม ให้สภาพของดินสามารถปลูกพืชได้ดีขึ้น

พื้นที่ดำเนินการ : ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก 2,500,000 กล้า

- **สถานที่ขยายพันธุ์หญ้าแฝก**

หมู่ที่ 7 บ้านเกาะใหญ่ ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จำนวน 500,000 กล้า

หมู่ที่ 11 บ้านสวน ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จำนวน 500,000 กล้า

หมู่ที่ 8 บ้านหนองยูง ต.น้ำผุด อ.ละงู จำนวน 500,000 กล้า

หมู่ที่ 7 บ้านฝาง 13 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง จำนวน 1,000,000 กล้า

- **สถานที่รณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก**

ม.2 บ้านทุ่งวิมาน 15,000 กล้า , ม.3 บ้านโคกทราย 15,000 กล้า , ม.5 บ้านควน 20,000 กล้า ต.บ้านควน อ.เมืองสตูล

ม.1 บ้านทุ่งหญ้าแดง 50,000 กล้า , ม.2 บ้านควนโพธิ์ 30,000 กล้า ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล

ม.4 บ้านบันนังปูเลา 215,000 กล้า ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล

ม.6 บ้านหน้าเมือง 30,000 กล้า ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล

ม.12 บ้านเขาน้อย 20,000 กล้า ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล

ม.2 บ้านป่าเสม็ด 20,000 กล้า , ม.5 บ้านควนพัฒนา 20,000 กล้า ต.ท่าเรือ อ.ท่าแพ

ม.4 บ้านบุโละ 50,000 กล้า ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ

ม.1 บ้านควนเก 22,000 กล้า , ม.6 บ้านนาโต๊ะขุน 35,000 ต.แปะระ อ.ท่าแพ

ม.6 บ้านฝาง 46 120,000 กล้า , ม.7 บ้านฝาง 13 30,000 กล้า ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง

ม.1 บ้านฝางปาล์ม 1 20,000 กล้า , ม.7 บ้านปาล์ม 7 225,000 กล้า ต.ปาล์มพัฒนา อ.มะนัง

ม.1 บ้านควนบ่อทอง 80,000 กล้า , ม.2 บ้านน้ำร้อน 140,000 กล้า , ม.12 บ้านโคกโดน 100,000 กล้า

ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง

ม.5 บ้านอุไคเจริญ 10,000 กล้า , ม.8 บ้านฝาง 42 70,000 กล้า ต.อุไคเจริญ อ.ควนกาหลง

ม.1 บ้านห้วยน้ำดำ 15,000 กล้า , ม.3 บ้านควนลอน 178,000 กล้า , ม.4 บ้านซอย 4 105,000 กล้า ,

ม.7 บ้านซอย 8 175,000 กล้า , ม.10 บ้านห้วยน้ำดำใน 85,000 กล้า ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง

ม.1 บ้านบ่อเจ็ดลูก 37,500 กล้า , ม.4 บ้านตะเลงไส 37,500 กล้า ต.ปากน้ำ อ.ละงู

ม.2 บ้านกาแบง 37,500 กล้า , ม.5 บ้านสนกลาง 37,500 กล้า ต.แหลมสน อ.ละงู

ม.11 15,000 กล้า ต.เขาขาว อ.ละงู

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล 200,000 กล้า , ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน(ศูนย์สารภี) 60,000 กล้า ,

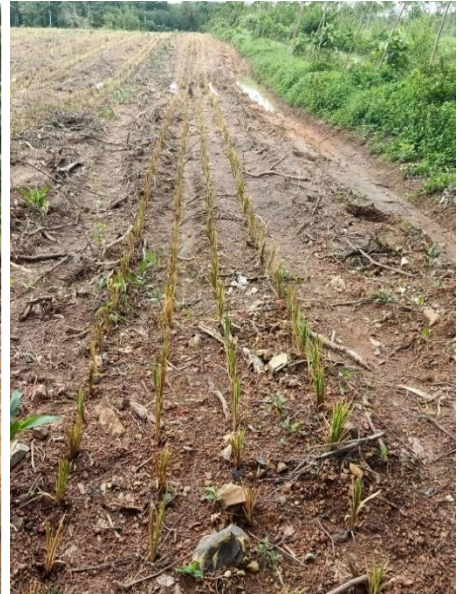
ม.1 บ้านหัวหิน 90,000 กล้า , ม.8 บ้านหนองยูง 37,000 กล้า ต.ละงู อ.ละงู

ม.1 บ้านทุ่งไหม้ 20,000 ต.น้ำผุด อ.ละงู

ม.1 บ้านป่าแกบ่อหิน 37,000 กล้า , ม.4 บ้านชุมทรัพย์ 20,000 กล้า ต.ป่าแกบ่อหิน อ.ทุ่งหว้า

ม.4 บ้านวังตง 36,000 กล้า ต.นาทอน อ.ทุ่งหว้า

ภาพกิจกรรม : หยั่วแฉกเพื่อปลูก 2,500,000 กล้า

พื้นที่ดำเนินการ : ผลิตหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย 1, 107,500 กล้า

- สถานที่ขยายพันธุ์หญ้าแฝก

หมู่ที่ 8 บ้านหนองยูง ต.น้ำผุด อ.ละงู

- สถานที่เป้าหมายเพื่อแจกจ่ายหญ้าแฝก แจกจ่ายให้ส่วนราชการและเกษตรกรทั่วไป ทั้ง 7 อำเภอของจังหวัดสตูล และเกษตรกรโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ภาพกิจกรรม : หญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย 1,107,500 กล้า

กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจและความรับผิดชอบโดยตรงในการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งป้องกันการเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน ที่ดิน ของชาติได้ทำการศึกษาทดสอบและเปรียบเทียบ เพื่อหาระบบและวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมมาใช้ในบ้านเรา ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2506 เป็นต้นมา ตลอดระยะเวลา 58 ปี ที่ดำเนินการมา กรมพัฒนาที่ดินได้ศึกษาวิจัยคัดเลือกและพัฒนาระบบวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา การใช้ที่ดิน สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศมาโดยตลอดจนปัจจุบันอาจจะกล่าวได้ว่ากรมพัฒนาที่ดินได้พัฒนาระบบและวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

ในส่วนของสถานีพัฒนาที่ดิน ได้จัดทำเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำ โดยบูรณาการกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำทั้งวิธีกลและวิธีพืช เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การปรับปรุงบำรุงดินที่มีปัญหา เช่น ดินเปรี้ยว ดินกรด การปรับปรุงดินโดยปุ๋ยพืชสดต่าง ๆ รวมทั้งการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมในพื้นที่ดินขาดอินทรีย์วัตถุตามสภาพปัญหาของพื้นที่นั้น ๆ

คำนิยามของ ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ คือ “การผสมผสานวิธีการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รวมทั้งวิธีการเก็บกักน้ำและความชุ่มชื้นไว้ในพื้นที่ เพื่อให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและยั่งยืนนาน”

1. ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนที่ดอน คือพื้นที่ลาดเชิงเขา มีระดับความสูงต่ำกว่า 500 เมตรจากระดับน้ำทะเล หรือมีความลาดเทตั้งแต่ร้อยละ 3-15 ส่วนมากใช้ประโยชน์เพื่อการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

2. ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในที่ราบลุ่ม คือพื้นที่ที่ต่ำกว่าและต่อเนื่องจากที่ลาดเชิงเขา มีความลาดเทไม่เกินร้อยละ 3 มีน้ำท่วมขังเป็นครั้งคราว ส่วนมากใช้ทำนา ปลูกผัก หรือไร่นาสวนผสม พื้นที่ราบจะมีปัญหาการระบายน้ำซึ่งไหลบ่าจากที่ดอนที่สูงมารวมในที่ราบ รวมทั้งน้ำฝนและน้ำใต้ดินที่ตกหรือปรากฏในพื้นที่นั้นๆ

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรดิน ให้เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีรูปแบบการใช้ที่ดินที่เหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำทั้งวิธีกลและวิธีพืช
2. เพื่อกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม
3. เพื่อรณรงค์สร้างเครือข่ายเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและชุมชน ในการปรับเปลี่ยนทัศนคติในการใช้พื้นที่อย่างถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุด

ผลการดำเนินงาน : โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม - ดอน

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พื้นที่ลุ่ม - ดอน	ไร่	1,619	1,619	100	4,935,400	4,935,307.02	99.99

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรเห็นความสำคัญของการปลูกหญ้าแฝก และนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ และพื้นที่การเกษตรที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดินอย่างแพร่หลาย และช่วยให้หมอดินหรือเกษตรกรเครือข่ายมีรายได้ โดยเป็นผู้ผลิตและส่งเสริมการขายหญ้าแฝกเพื่อนำหญ้าแฝกไปใช้ประโยชน์ด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรม ให้สภาพของดินสามารถปลูกพืชได้ดีขึ้น

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม - ดอน

อำเภอเมืองสตูล	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม	180-0-00 ไร่
อำเภอควนโดน	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม	169-0-00 ไร่
อำเภอควนกาหลง	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม	70-0-00 ไร่
อำเภอมะนัง	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ดอน	520-0-00 ไร่
อำเภอละงู	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม	450-0-00 ไร่
	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ดอน	125-0-00 ไร่
อำเภอทุ่งหว้า	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม	30-0-00 ไร่
	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ดอน	75-0-00 ไร่
รวม		1,619-0-00 ไร่

ภาพกิจกรรม : จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่ม

ภาพกิจกรรม : จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ดอน

การเลี้ยงกุ้งกุลาดำมีการนำพื้นที่บริเวณต่างๆ ตั้งแต่บริเวณพื้นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลที่น้ำกร่อยท่วมถึงหรือเคยท่วมถึง ที่ราบลุ่มน้ำจืดท่วมถึงหรือเคยท่วมถึง ลานตะพักลำนํ้าระดับต่ำ ที่ลาดเชิงเขา ที่ลาดเนินเขา หรือเนินเขา มาขุดบ่อทำการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ แต่ประสบปัญหาโรคระบาดในกุ้งกุลาดำ บางแห่งบ่อกุ้งกักเก็บน้ำไม่อยู่ ราคากุ้งกุลาดำตกต่ำ ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งประสบปัญหาขาดทุน จึงไม่สามารถเลี้ยงต่อไปได้ ผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำปล่อยทิ้งบ่อกุ้งเป็นบ่อร้าง อีกทั้งสภาพดินที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำเสื่อมโทรมและยากที่จะทำการฟื้นฟูและปรับปรุงให้กลับมาสู่สภาพเดิม

กรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการปรับปรุง ฟื้นฟู ทรัพยากรดินที่เสื่อมโทรม จึงมีโครงการฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ โดยอาศัยการปรับปรุง และฟื้นฟูตามหลักการพัฒนาที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำพื้นที่เสื่อมโทรมกลับมาใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อให้การฟื้นฟูพื้นที่และการแก้ไขปัญหาดินที่ทิ้งร้างจากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้อย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อเป็นแปลงสาธิตการปรับปรุงและจัดการดินภายใต้ข้อจำกัดของดินที่เกิดความเสื่อมโทรมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
3. เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการประกอบอาชีพการเกษตรให้มีรายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและมั่นคง

ผลการดำเนินงาน : โครงการฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
ฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	ไร่	50	50	100	1,068,300	1,068,300	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : พื้นที่ทิ้งร้างจากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำลดลง 50 ไร่ สามารถใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตรและด้านอื่นได้ และทรัพยากรดินภายใต้ข้อจำกัดของดินที่เกิดความเสื่อมโทรมได้รับการปรับปรุงอย่างเหมาะสม และสร้างรายได้จากการผลิตพืช

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ

ม.5 บ.ควนโต๊ะเจ๊ะ ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ	ฟื้นฟูพื้นที่	5-2-00	ไร่
ม.3 บ.ไร่ทอน ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ	ฟื้นฟูพื้นที่	12-0-00	ไร่
ม.4 บ.สาครเหนือ ต.สาคร อ.ท่าแพ	ฟื้นฟูพื้นที่	4-0-00	ไร่
ม.1 บ.มะหัง ต.ทุ่งบุหลัง อ.ทุ่งหว้า	ฟื้นฟูพื้นที่	13-1-00	ไร่
ม.1 บ.ขอนคลานตะวันออก ต.ขอนคลาน อ.ทุ่งหว้า	ฟื้นฟูพื้นที่	3-1-00	ไร่
ม.8 บ.นาพญา ต.ละงู อ.ละงู	ฟื้นฟูพื้นที่	12-0-00	ไร่

ภาพกิจกรรม : โครงการฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ

โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

ปัจจุบันถึงแม้ภาคเกษตรจะไม่ใชสาเหตุใหญ่ของปัญหาการเกิดก๊าซเรือนกระจกเมื่อเทียบกับภาคพลังงานและภาคอุตสาหกรรม แต่ในอนาคตเมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้นภาคเกษตรจะทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากเป็นผู้ผลิตอาหารและเป็นผู้ให้ความมั่นคงด้านอาหารแก่ประชากรโลก จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากกิจกรรมภาคเกษตรกรรมสามารถดูดซับก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญจากชั้นบรรยากาศ และตรึงไว้ในต้นไม้ พืช ชากสัตว์ และดินได้ จึงสามารถช่วยแก้ปัญหาจากการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นได้และยังเป็พื้นฐานในการผลิตพืชพลังงานทดแทนพลังงานจากน้ำมัน จากฟอสซิลซึ่งเป็นสาเหตุหลักของปัญหาโลกร้อนได้

การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมในพื้นที่เสี่ยงต่อภาวะโลกร้อนในพื้นที่ 25 ลุ่มน้ำหลัก และให้มีการปลูกไม้ยืนต้นเสริมการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรและท้องถิ่นจะเป็นวิธีการที่ดีวิธีการหนึ่งที่จะป้องกันและบรรเทาภาวะโลกร้อน เพื่อรณรงค์เผยแพร่ให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมและใช้ประโยชน์จากระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งรณรงค์ปลูกต้นไม้เพื่อดูดซับคาร์บอนและรักษาน้ำในดิน ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน อันเป็นการป้องกันความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นปัจจัยที่รุนแรงของการเกิดความเปราะบางหลาย

วัตถุประสงค์ :

- 1.เพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำและปลูกไม้ยืนต้นรักษาสภาพแวดล้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่การเกษตร
- 2.เพื่อรณรงค์เสริมสร้างความรู้และพัฒนาบุคลากร เกษตรกร บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยความร่วมมือทุกภาคส่วนให้สามารถเตรียมพร้อมในการรองรับกับภาวะโลกร้อนด้านการเกษตร

ผลการดำเนินงาน : โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	ไร่	100	100	100	170,000	170,000	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำและปลูกไม้ยืนต้นรักษาสภาพแวดล้อม มีจำนวน 100 ไร่ และเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พร้อมทั้งมีการปลูกต้นไม้เพื่อปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงทรัพยากรดินบรรเทาภาวะโลกร้อนและดูดซับคาร์บอนสามารถป้องกันและบรรเทาการเกิดภาวะโลกร้อน

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

ม.1 บ.หัวหิน ต.ละงู อ.ละงู	พืช มะม่วงหิมพานต์	พื้นที่ 10-0-00 ไร่
ม.4 บ.สนกลาง ต.แหลมสน อ.ละงู	พืช มะม่วงหิมพานต์	พื้นที่ 10-0-00 ไร่
ม.10 บ.ควนบิหลายสา ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ	พืช ตะเคียนทอง , มะฮอกกานี	พื้นที่ 10-0-00 ไร่
ม.4 บ.ฝั่ง 8 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง	พืช ตะเคียนทอง , พะยอม	พื้นที่ 10-0-00 ไร่
ม.4 บ.ควนโต๊ะเหลง ต.ควนโดน อ.ควนโดน	พืช ยางนา , สักทอง	พื้นที่ 10-0-00 ไร่
ม.6 บ.ปันจอร์ ต.ย่านซื่อ อ.ควนโดน	พืช มะฮอกกานี , สักทอง	พื้นที่ 10-0-00 ไร่
ม.7 บ.ซอย 8 ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง	พืช มะฮอกกานี , สักทอง	พื้นที่ 10-0-00 ไร่
ม.10 บ.ห้วยน้ำดำ ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง	พืช มะฮอกกานี , สักทอง	พื้นที่ 10-0-00 ไร่
ม.1 บ.เขาจีน ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล	พืช มะฮอกกานี , สักทอง	พื้นที่ 10-0-00 ไร่
ม.1 บ.ฉลุง ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล	พืช มะฮอกกานี , สักทอง	พื้นที่ 5-0-00 ไร่
ม.2 บ.จีน ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล	พืช มะฮอกกานี , สักทอง	พื้นที่ 5-0-00 ไร่
รวม		100-0-00 ไร่

ภาพกิจกรรม : โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว

เนื่องจากการเผาตอซังมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ก่อมลภาวะ ทำลายอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้โครงสร้างของดินจับตัวแน่น แข็งกระด้าง จุลินทรีย์ในดินที่มีประโยชน์ต่อพืชถูกทำลาย สูญเสียธาตุอาหารพืชและน้ำในดิน นอกจากนี้การเผาตอซังยังปล่อยก๊าซพิษสู่ชั้นบรรยากาศของโลกซึ่งก่อให้เกิดภาวะเรือนกระจกหรือโลกร้อนได้ เพื่อช่วยลดปัญหาดังกล่าว จึงควรมีการรณรงค์ให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการเผาตอซังมาเป็นการไถกลบตอซังพืช (ปอเทือง) เช่น ในพื้นที่ปลูกข้าว อ้อย ข้าวโพด นอกจากเพื่อลดผลกระทบจากการเผาตอซังหลังการเก็บเกี่ยวในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งมีผลต่อภาวะโลกร้อนแล้ว ยังเป็นการปรับปรุงบำรุงดินให้สมบูรณ์เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ดีขึ้น พร้อมทั้งมีการฝึกอบรมเกษตรกรให้รู้จักการใช้ประโยชน์จากตอซังพืช เพื่อสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้รู้ถึงประโยชน์จากการไถกลบตอซัง
2. เป็นการสาธิตวิธีการไถกลบตอซังที่ถูกต้องและเหมาะสมให้แก่เกษตรกร
3. เพิ่มผลผลิตข้าว เนื่องจากการปรับปรุงดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของข้าว
4. เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืชในดิน
5. ลดมลพิษในสภาพแวดล้อม เนื่องจากการเผาตอซังข้าวทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และมีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน
6. เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกรรายอื่น ๆ

ผลการดำเนินงาน : โครงการรณรงค์ไถกลบตอซังเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
รณรงค์ไถกลบตอซังเพื่อ บรรเทาภาวะโลกร้อน	ไร่	20	20	100	20,000	19,990	99.95

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : จำนวนพื้นที่ส่งเสริมได้รับการรณรงค์ไถกลบตอซังเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อนจำนวน 20-00-0 ไร่ สามารถเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุและปรับปรุงโครงสร้างและรักษาระดับความเป็นกรดเป็นด่างของดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช นอกจากนี้ยังทำให้ดินมีความโปร่งร่วนซุย อุ้มน้ำได้ดียิ่งขึ้น สามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรจากเดิมได้ และเกษตรกรรู้จักคุณประโยชน์ของการไถกลบตอซังมากยิ่งขึ้น

พื้นที่ดำเนินการ : หมู่ที่ 12 บ้านโคกโดน ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล

ภาพกิจกรรม : โครงการรณรงค์ไถกลบตอซังเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน

โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี ครัวไทยสู่ครัวโลก

การทำเกษตรในทศวรรษหน้า ผลผลิตสำหรับผู้บริโภคจะเป็นคุณภาพเป็นหลัก หรืออาหาร ปลอดภัย (food safety) การค้าจะเน้นด้านคุณภาพของผลผลิตมากขึ้น การทำการเกษตรด้วยระบบอินทรีย์จะเข้ามามีบทบาททดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ปัจจุบันการทำการเกษตรของประเทศไทย มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนมาก ซึ่งมีราคาแพงเพิ่มขึ้นทุกปีตามภาวะราคาตลาดน้ำมันโลก สารเคมีที่ใช้มีการสะสมในดิน น้ำ และ ผลผลิต เป็นอันตรายต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค และผลผลิตที่เป็นสินค้าส่งออกมีโอกาสที่จะถูกประเทศคู่ค้าส่งคืนกลับจึงมีความจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนระบบการผลิตใหม่ หันมาใช้สารอินทรีย์ทดแทน อย่างน้อยให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค (อาหารปลอดภัย) และพัฒนาไปสู่อาหารไร้สารพิษและเกษตรอินทรีย์ในที่สุด จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร จึงจำเป็นที่จะต้องให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จัก ผลิตและใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีโดยจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้ใช้สารอินทรีย์ในการเกษตร และสร้างกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง สามารถใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ :

- 1.เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตและการใช้สารอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพในการลดการใช้ ปุ๋ยเคมี
- 2.เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ในการพัฒนาการเกษตร แบบยั่งยืน
- 3.เพื่อพัฒนาเป็นกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในอนาคต

ผลการดำเนินงาน : โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งฯ

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
พัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง	กลุ่ม	53	53	100	197,505	197,480	99.99
	ราย	693	693				
	ไร่	7,133-1-00	7,133-1-00				

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรจำนวน 7,133-1-00 ไร่ มีเกษตรกรจำนวน 693 ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้การใช้สารอินทรีย์ทางการเกษตร ทำให้การใช้สารเคมีทางการเกษตรลดลง ผลผลิตมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค รสชาติดีมีคุณภาพ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เกษตรกรมีสุขอนามัยดีขึ้น และส่งผลให้เกิดการฟื้นฟูดินให้ดีขึ้น มีความยั่งยืนทางการเกษตร และรักษาสีสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งฯ

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม	สถานที่ตั้งกลุ่ม					ชนิดการทำ เกษตร
			เลขที่	หมู่	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	
1	ม.4 ต.ควนขัน	นายบุญฤทธิ์ ละอองวิจิตร	360	4	ไทรงาม	ควนขัน	เมือง	เกษตรอินทรีย์
2	ม.1 ต.ตำมะลัง	นายเอกรินทร์ แดงตระกูล	39	1	กาลันบาตู	ตำมะลัง	เมือง	ผสมผสาน
3	ม.1 ต.ควนโพธิ์	นายพิทักษ์ ขอบแต่ง	144	1	ทุ่งหญ้าแดง	ควนโพธิ์	เมือง	เกษตรอินทรีย์
4	ม.5 ต.ควนโพธิ์	นายอิด หมาดวัง	164	5	บ้านใหม่	ควนโพธิ์	เมือง	ผสมผสาน
5	ม.3 ต.เกตุรี	นายบุกาเสริม กรมเมือง	149	3	เกตุรี	เกตุรี	เมืองสตูล	ผสมผสาน
6	ม.5 ต.เกตุรี	นายมานพ พูลแก้ว	53	5	วังพะเนียด	เกตุรี	เมืองสตูล	ผสมผสาน
7	ม.1 ต.คลองขุด	นายมะหนับ หมัดตะหมิน	126	1	เขาจีน	คลองขุด	เมืองสตูล	ผสมผสาน
8	ม.5 ต.คลองขุด	นายสมหมาย บรรณา	160	5	นาแค	คลองขุด	เมืองสตูล	เกษตรผสมผสาน
9	ม.7 ต.คลองขุด	นายบุญสิน เรืองสุข	248	7	คลองขุดเหนือ	คลองขุด	เมืองสตูล	ผสมผสาน
10	ม.1 ต.บ้านควน	นายรุสลิน อาห์ลั้	67	1	ลูโป๊ะบาตู	บ้านควน	เมืองสตูล	ผสมผสาน

11	ม.3 ต.บ้านควน	นายศุภนันท์ สะเด็น	242	3	โคกทราย	บ้านควน	เมืองสตูล	ผสมผสาน
12	ม.6 ต.เจ๊ะบิลัง	นายณัฐพงศ์ หวังดี		6	ปาเต๊ะเหนือ	เจ๊ะบิลัง	เมืองสตูล	ผสมผสาน
13	ม.5 ต.ทุ่งบุหลัง	นายอภินันท์ หนูหมาด	19	4	ท่านา	ทุ่งบุหลัง	ทุ่งหว้า	ผสมผสาน
14	ม.1 ขอนคลานตะวันออก	นายสกล ทอดทั้ง	36	1	ขอนแก่นตะวันออก	ขอนแก่น	ทุ่งหว้า	ผสมผสาน
15	ม.1 นาทอน	นายสิทธิชัย กังเซ่ง	30	1	นาทอน	นาทอน	ทุ่งหว้า	ผสมผสาน
16	ม.2 นาทอน	นายลือชัย จิโร๊ะ	89	2	เปรี๊ยะ	นาทอน	ทุ่งหว้า	ผสมผสาน
17	ม.4 ป่าแกบ่อหิน	นายอภิชัย สุวรรณรัตน์	61	4	ชุมทรัพย์	ป่าแกบ่อหิน	ทุ่งหว้า	เกษตรอินทรีย์
18	บ้านหาญ	นายบาโหรน เส้นหมาน	58	2	บ้านหาญ	เขาขาว	ละงู	ผสมผสาน
19	ม.4 ตะโล๊ะไผ่	นายอดิศักดิ์ มัจฉา	78	4	ตะโล๊ะไผ่	ปากน้ำ	ละงู	ผสมผสาน
20	ม.3 บ่อหิน	นายหมาดหวา หมุดงาม	389	3	บ่อหิน	เขาขาว	ละงู	ผสมผสาน
21	ม.3 ต.แหลมสน	นายวัชร เต็งไหยบ	195	4	สนกลาง	แหลมสน	ละงู	ผสมผสาน
22	ม.1 ต.กำแพง	นายอัปดุลลาเหตุ สมสู๋	79	1	ควนไสน	กำแพง	ละงู	ผสมผสาน
23	ม.2 หัวควน	นายสมพร เพ็ชรนวล	20	2	หัวควน	น้ำผุด	ละงู	ผสมผสาน
24	ม.8 นาพญาสัมพันธ์	นายมุฮัมหมัดอาสาด จ๊ะสัน	126	8	นาพญา	ละงู	ละงู	ผสมผสาน
25	ม.6 ปลักมัลลีย	นายสมชาย เหมาะะแท้		6	ปลักมัลลีย	กำแพง	ละงู	ผสมผสาน
26	ม.16 คลองน้ำเค็ม	นายแป๊ะ คำเต๊ะ	80	16	คลองน้ำเค็ม	ละงู	ละงู	ผสมผสาน
27	ม.5 ทุ่งนางแก้ว	นายโกเมศวร์ คงชู	416	5	ทุ่งนางแก้ว	น้ำผุด	ละงู	ผสมผสาน
28	ม.9 หนองหอยโข่ง	นายอุดม จันทรรัตน์	108	9	หนองหอยโข่ง	น้ำผุด	ละงู	ผสมผสาน
29	ม.1 ต.ทุ่งนุ้ย	นางจารีดา หยาหลี	189	1	ควนบ่อทอง	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	ผสมผสาน
30	ม.7 เกาะใหญ่	นายสอาด หลงกาสา	121/1	7	เกาะใหญ่	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	ผสมผสาน
31	ม.8 ต.อุไจเรญ	นางถนอม สังข์แก้ว	21	8	บ้านผัง 42	อุไจเรญ	ควนกาหลง	ผสมผสาน
32	บ.ห้วยน้ำดำ ต.ควนกาหลง	น.ส.มาเร๊ยะ เศษระนำ	164	1	ห้วยน้ำดำ	ควนกาหลง	ควนกาหลง	ผสมผสาน
33	เกษตรอินทรีย์ ม.6 ต.ควนกาหลง	นายประเวช ทองดี	32/2	6	เขาไคร	ควนกาหลง	ควนกาหลง	เกษตรทฤษฎีใหม่

34	บ.ผัง 39 ต.อุโตเจริญ	นายสาคร นาคะสรรค์	143	2	บ้านผัง 39	อุโตเจริญ	ควนกาหลง	ผสมผสาน
35	เกษตรผสมผสาน บ้านมุดรวมใจ	นางร่มหยัน แหอาหลี	144/4	3	บ้านมุด	ท่าแพ	ท่าแพ	ผสมผสาน
36	เกษตรพอเพียงควนโตะ	นายทักษิณ ศรียาน	108	2	ควนโตะ	แปะ-ระ	ท่าแพ	ผสมผสาน
37	เกษตรพอเพียงบ้านนาโต๊ะขุน	นายหมาด เปรมใจ	14/2	6	นาโต๊ะขุน	แปะ-ระ	ท่าแพ	ผสมผสาน
38	เกษตรพอเพียงบ้านควนบิหลาย	นายไกรสร วิเชียรศรี	233	10	ควนบิหลาย	ท่าแพ	ท่าแพ	ผสมผสาน
39	เกษตรธรรมชาติบ้านสาครเหนือ	นายณพรัตน์ อูมานี	180	๔	บ้านตีน	สาคร	ท่าแพ	ผสมผสาน
40	เกษตรวังปริงพัฒนา	นายโหม คงสุวรรณ	93	1	วังปริง	ท่าเรือ	ท่าแพ	ผสมผสาน
41	ม. 4 ควนโตะเหลง ต.ควนโดน	นายวาเศษ ตาเดอิน	185	4	ควนโตะเหลง	ควนโดน	ควนโดน	ผสมผสาน
42	ม.10 บาราเกตุ ต.ควนโดน อ.ควนโดน	นางกะลียะ แซ่อาามา	173	10	บาราเกตุ	ควนโดน	ควนโดน	ผสมผสาน
43	ม.3 ถ้ำทะลุ ต.ควนโดน อ.ควนโดน	นายอุสมาน แกสมาน	62	3	ถ้ำทะลุ	ควนโดน	ควนโดน	ผสมผสาน
44	ม.3 วังประจัน ต.วังประจัน	นางรัตนพร นาฮับผล	287	3	วังประจัน	วังประจัน	ควนโดน	ผสมผสาน
45	ม.7 ปากบาง ต.ย่านซื่อ	นายหอด หมาดสา	149	7	ปากบาง	ย่านซื่อ	ควนโดน	ผสมผสาน
46	ม.9 ควนไสน ต.ควนสตอ	นายราหวิ หมาดทั้ง	89	9	ควนไสน	ควนสตอ	ควนโดน	ผสมผสาน
47	เกษตรพอเพียง บ้านผัง 8	นายละออ ยืนยง	-	4	บ้านผัง 8,11,12,56	นิคมพัฒนา	มะนัง	ผสมผสาน
48	เกษตรผสมผสานปลอดสารพิษ บ.ผัง 7	นายกิตติโชติ ชนะหลวง	145	7	บ้านผัง 13,15,18	นิคมพัฒนา	มะนัง	เกษตรอินทรีย์
49	เกษตรผสมผสานตันปาล์ม 6	นายชัยรัตน์ แก้วพิทักษ์	34/1	5	บ้านผัง 50,47	นิคมพัฒนา	มะนัง	ผสมผสาน
50	เกษตรผสมผสานรวมใจ	นายสมชาย พรหมมาน	73/1	2	บ้านผังปาล์ม 3	ปาล์มพัฒนา	มะนัง	ผสมผสาน
51	เกษตรพอเพียงรวมใจ	นายรัชฐพงษ์ เหลาทอง	16	5	มะนังใต้	ปาล์มพัฒนา	มะนัง	เกษตรอินทรีย์
52	เกษตรอินทรีย์ บ้านส้านแดง (ม.11)	นายชูอิด หมั่นเระ	๒๒๒	๑๑	ปาล์มไทย	ควนกาหลง	ควนกาหลง	ผสมผสาน
53	ม.6 ต.ควนขัน	นายมาสอด อยู่ดี	๕๙	๖	ท่าหิน	ควนขัน	เมือง	ผสมผสาน

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งฯ

ปัจจุบันการทำการเกษตรของประเทศไทยใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรเป็นจำนวนมาก เพิ่มขึ้นทุกปี การที่ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมีราคาแพงทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้น การใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ยังก่อให้เกิดสารพิษสะสมในดิน น้ำ และผลผลิตทางการเกษตร ทำให้เป็นอันตรายต่อ ผู้ผลิตและผู้บริโภค และทำลายสิ่งแวดล้อมให้เสื่อมโทรมลง กรมพัฒนาที่ดินมีแนวคิดในการปรับเปลี่ยนระบบการ ผลิตใหม่โดยใช้ เทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต การรักษาสุขภาพประชาชน และสิ่งแวดล้อม โดย การเปลี่ยนมาใช้ สารอินทรีย์ชนิดต่างๆ ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรหรือลดใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ เพื่อพัฒนาไป ต่อยอดสู่การผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ในที่สุด

โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการเพื่อปลูกฝังเยาวชนนักเรียนในเรื่อง เกษตรอินทรีย์ โดยการถ่ายทอดความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภาพ การผลิตใน ระบบเกษตรอินทรีย์ตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สามารถทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีผลผลิตเกษตรอินทรีย์ในการ ทำอาหารกลางวันให้กับเด็กนักเรียน โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้เบื้องต้นของ เยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในถิ่น ทุรกันดาร ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนลูกหลานของเกษตรกรซึ่งเปรียบเสมือน รากแก้วของแผ่นดิน ดังนั้นการถ่ายทอดองค์ ความรู้พื้นฐานด้านการพัฒนาที่ดินโดยเฉพาะด้านการทำเกษตร อินทรีย์ จะเป็นการปลูกจิตสำนึกการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน ให้มีความรู้พื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์ได้อย่างถูกต้อง และหวังผลให้ผู้ผ่านการเรียนรู้สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ ผู้ปกครอง เพื่อนนักเรียน และเกษตรกรทั่วไป

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อส่งเสริมนักเรียนในโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ในหมู่บ้านยากจน หรือโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา ให้มีความรู้พื้นฐานทางด้านการพัฒนาที่ดิน และการทำการเกษตรอินทรีย์
2. เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินสู่เกษตรอินทรีย์และการทำกิจกรรมด้าน การเกษตรให้นักเรียนได้มีความรู้ด้านการทำเกษตรอินทรีย์ และสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดสู่ผู้ปกครองในการ ประกอบอาชีพทางการเกษตรได้ อย่าง มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อเป็นแหล่งอาหารกลางวันให้กับนักเรียนในโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ในหมู่บ้านยากจน หรือ โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา

ผลการดำเนินงาน : โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.สนับสนุนเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนใหม่	แห่ง	4	4	100	60,000	60,000	100
2.ต่อยอดโรงเรียนเดิม	แห่ง	17	17	100	68,000	68,000	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน :

1.นักเรียนในโรงเรียนเป้าหมายใหม่ จำนวน 4 โรงเรียนๆ ละ 15 คน จำนวน 60 คน และครูเกษตรจำนวน 4 ท่าน ได้รับการถ่ายทอดความรู้พื้นฐานด้านการพัฒนาที่ดิน และการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ สามารถถ่ายทอดความรู้สู่ครอบครัวและคนในชุมชนได้

2.โรงเรียนเป้าหมายดำเนินการต่อยอดขยายผล (ปี 2558-2563) จำนวน 17 โรงเรียน มีนักเรียนที่ได้รับการต่อยอดถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและด้านการเกษตรอินทรีย์ เพื่อโรงเรียนได้มีอาหารปลอดภัยจากพืชผักเกษตรอินทรีย์สำหรับใช้เป็นอาหารกลางวันให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและด้านการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

3. ประชาชนในชุมชนลดการใช้สารเคมีในการทำการเกษตรกรรมและสนใจปรับเปลี่ยนมาผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน (โรงเรียนใหม่ 4 แห่ง)

- 1.โรงเรียนบ้านอุโด ที่ตั้ง ม.๕ ต.อุโดเจริญ อ.ควนกาหลง จ.สตูล พื้นที่ทำการเกษตร 2-0-00 ไร่
- 2.โรงเรียนบ้านทุ่งพัฒนา ที่ตั้ง ม.10 ต.ควนสตอ อ.ควนโดน จ.สตูล พื้นที่ทำการเกษตร 7-0-00 ไร่
- 3.โรงเรียนบ้านท่าแลหลา ที่ตั้ง ม.2 ต.กำแพง อ.ละงู จ.สตูล พื้นที่ทำการเกษตร 1-0-00 ไร่
- 4.โรงเรียนบ้านบ่อหิน ที่ตั้ง ม.3 ต.เขาขาว อ.ละงู จ.สตูลพื้นที่ทำการเกษตร 1-0-00 ไร่

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน (โรงเรียนเดิม 17 แห่ง)

- 1.โรงเรียนนิคมพัฒนาภาคใต้ ผัง 20 ที่ตั้ง ม.8 ต.นิคมพัฒนา อ.มะนัง จ.สตูล
- 2.โรงเรียนบ้านปาเต๊ะเหนือ ที่ตั้ง ม.6 บ้านปาเต๊ะเหนือ ต.เจ๊ะปัลลิ่ง อ.เมือง จ.สตูล
- 3.โรงเรียนบ้านไทรงาม ที่ตั้ง ม.4 บ้านไทรงาม ต.ควนขัน อ.เมือง จ.สตูล
- 4.โรงเรียนบ้านห้วยน้ำดำ ที่ตั้ง ม.10 บ้านห้วยน้ำดำ ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง จ.สตูล
- 5.โรงเรียนบ้านมะนัง ที่ตั้ง ม.5 ต.ปาล์มพัฒนา อ.มะนัง จ.สตูล
- 6.โรงเรียนบ้านน้ำหารา ที่ตั้ง ม.6 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล
- 7.โรงเรียนบ้านวังตง ที่ตั้ง ม.4 ต.นาทอน อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล
- 8.โรงเรียนบ้านกุบังจามัง ที่ตั้ง ม.6 ต.ฉลุง อ.เมือง จ.สตูล
- 9.โรงเรียนบ้านบูเก้ตยามู ที่ตั้ง ม.7 ต.ควนโดน อ.ควนโดน จ.สตูล
- 10.โรงเรียนบ้านดูลสน ที่ตั้ง ม.5 ต.ควนโดน อ.ควนโดน จ.สตูล
- 11.โรงเรียนนิคมซอย 10 ที่ตั้ง ม.2 ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง จ.สตูล
- 12.โรงเรียนบ้านหนองหอยโข่ง ที่ตั้ง ม.9 ต.น้ำผุด อ.ละงู จ.สตูล
- 13.โรงเรียนทุ่งนางแก้ว ที่ตั้ง หมู่ 5 ต.น้ำผุด อ.ละงู จ.สตูล
- 14.โรงเรียนบ้านเกตรี ที่ตั้ง หมู่ 5 ต.เกตรี อ.เมือง จ.สตูล
- 15.โรงเรียนบ้านท่าแพ ที่ตั้ง หมู่ที่ 5 ต.ท่าแพ อ.ท่าแพ จ.สตูล
- 16.โรงเรียนบ้านสวนเทศ ที่ตั้ง หมู่ 7 ต.แปะระ อ.ท่าแพ จ.สตูล
- 17.โรงเรียนบ้านย่านซื่อ มิตรภาพ 147 ที่ตั้ง หมู่ 2 ต.ย่านซื่อ อ.ควนโดน จ.สตูล

ภาพกิจกรรม : โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาของกระทรวง(Roadmap) โดยมีการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ และประมง เน้นให้ความสำคัญในเรื่องก ต้นทุนการผลิต โดยการรวมกลุ่มทำการผลิตเป็นแปลงใหญ่เพื่อให้เกิดกิจกรรมลดต้นทุนการผลิตตามที่กำหนด และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด เชื่อมโยงตลาดเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้า เพื่อแก้ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่มีกรมส่งเสริมการเกษตร (กสกร.) เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนส่งเสริมให้ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตและบริหารจัดการร่วมกัน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพราคาเป็นธรรมเพื่อลดต้นทุนการผลิตและให้การผลิตสินค้าเกษตร มีคุณภาพได้มาตรฐาน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรและเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจในการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมในการปลูกพืช ให้คำแนะนำการผลิตพืชในพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการผลิตพืชสินค้าเป้าหมายเพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิต และส่งเสริมสนับสนุนการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร การผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพเพื่อช่วย ลดต้นทุนการผลิต รวมถึงยังส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่มีความรู้ด้านงานพัฒนาที่ดิน ให้สามารถนำปัจจัยการผลิตที่ได้รับนำไปสาธิตในพื้นที่ของตนเองให้เกิดผลได้อย่างถูกต้อง และให้เกิดการขยายผลความรู้ ไปยังเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีให้เข้าถึงตัวเกษตรกร สถานีพัฒนาที่ดินยะลา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ กรมพัฒนาที่ดินจึงได้จัดกิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดิน ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาที่ดินให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำปัจจัยการผลิตที่ได้รับนำไปสาธิตในพื้นที่ของตนเองให้เกิดผล ได้อย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมและสาธิตการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่แปลงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้มีศักยภาพ มีความเหมาะสมในการผลิตพืช และใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน : โครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.จัดหาปูนเพื่อการเกษตร (โดโลไมท์)	ตัน	48	48	100	81,600	81,600	100
2.ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	ไร่	96	96	100	1,440	1,440	100
3.ผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	72	72	100	244,800	244,800	100
4.ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	4,800	4,800	100	62,400	62,396	99.99
5.ถ่ายทอดองค์ความรู้ (งบกรมส่งเสริม)	ครั้ง	13	13	100	46,000	46,000	100
6.ถ่ายทอดองค์ความรู้ (งบกรมการข้าว)	ครั้ง	1	1	100	4,000	4,000	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่สามารถนำความรู้ด้านงานพัฒนาที่ดินไปปรับใช้กับปัจจัยการผลิตที่ได้รับนำไปสาธิตในพื้นที่ของตนเองให้เกิดผลได้อย่างถูกต้อง สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตให้สามารถแข่งขันได้ และมีผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เป้าหมาย / พื้นที่ดำเนินการ :

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ ในพื้นที่แปลงใหญ่ผลิตพืชชนิดต่าง ๆ จำนวน 14 แปลง

แปลงใหญ่ ปี 2564 จำนวน 5 แปลง (งบกรมส่งเสริม)

แปลงใหญ่ ปี 2563 จำนวน 5 แปลง (งบกรมส่งเสริม)

แปลงใหญ่ ปี 2562 จำนวน 3 แปลง (งบกรมส่งเสริม)

แปลงใหญ่ ปี 2562 จำนวน 1 แปลง (งบกรมการข้าว)

ที่	แปลงใหญ่	พื้นที่	ปีที่ดำเนินการ
1.	ยางพารา	ม.7 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล	2564
2.	ยางพารา	ม.2 ต.น้ำผุด อ.ละงู จ.สตูล	2564
3.	ปาล์มน้ำมัน	ม.9 ต.อุไคเจริญ อ.ควนกาหลง จ.สตูล	2564
4.	ยางพารา	ม.9 ต.อุไคเจริญ อ.ควนกาหลง จ.สตูล	2564
5.	ยางพารา	ม.2 ต.ควนโดน อ.ควนโดน จ.สตูล	2564
6.	ยางพารา	ม.7 ต.บ้านควน อ.เมืองสตูล จ.สตูล	2563
7.	ยางพารา	ม.9 ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล	2563
8.	ยางพารา	ม.5 ต.ควนสตอ อ.ควนโดน จ.สตูล	2563
9.	ยางพารา	ม.3 ต.นาทอน อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล	2563
10.	มะพร้าว	ม.4 ต.خอนคลาน อ.ทุ่งหว้า จ.สตูล	2563
11.	ยางพารา	ม.6 ต.แปะระ อ.ท่าแพ จ.สตูล	2562
12.	ยางพารา	ม.3 ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง จ.สตูล	2562
13.	ปาล์มน้ำมัน	ม.4 ต.ปาล์มพัฒนา อ.มะนัง จ.สตูล	2562
14.	ข้าว	ม.2 ต.บ้านหัวควน อ.ละงู จ.สตูล	2562

ภาพกิจกรรม : โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning by Agri - Map

ภาคการเกษตรไทยยังมีการผลิตไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศ และการเชื่อมโยงในระดับโลก มีความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้าบางชนิด ส่งผลถึงราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ส่วนด้านกายภาพ พื้นที่การเกษตรของประเทศจำนวนหนึ่งอยู่ในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) เกษตรกรยังมีการผลิตตามความเคยชิน ทำให้ได้รับผลผลิตต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง และผลตอบแทนต่ำ หรือขาดทุนในบางปี ขาดศักยภาพในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น อีกทั้งมีการใช้ที่ดินเพื่อปลูกข้าวมากเกินไป ความต้องการของตลาด จากข้อมูล Agri-Map พบว่า ประเทศไทยมีพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) สำหรับพืชอยู่จำนวนมาก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายให้มีการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้ โดยการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ซึ่งเป็นการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคและการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation; COO) ของแต่ละจังหวัด และใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ : เพื่อเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ในการสนับสนุน จูงใจ ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และความต้องการของตลาดบนพื้นฐานความสมัครใจของเกษตรกร

ผลการดำเนินงาน : โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตใน พื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map	ไร่	82	82	100	123,000	123,000	100
2.ผลิตน้ำหมักชีวภาพ	ลิตร	200	200	100	2,600	2,456	94.46
3.ปุ๋ยหมัก	ตัน	30	30	100	102,000	102,000	100

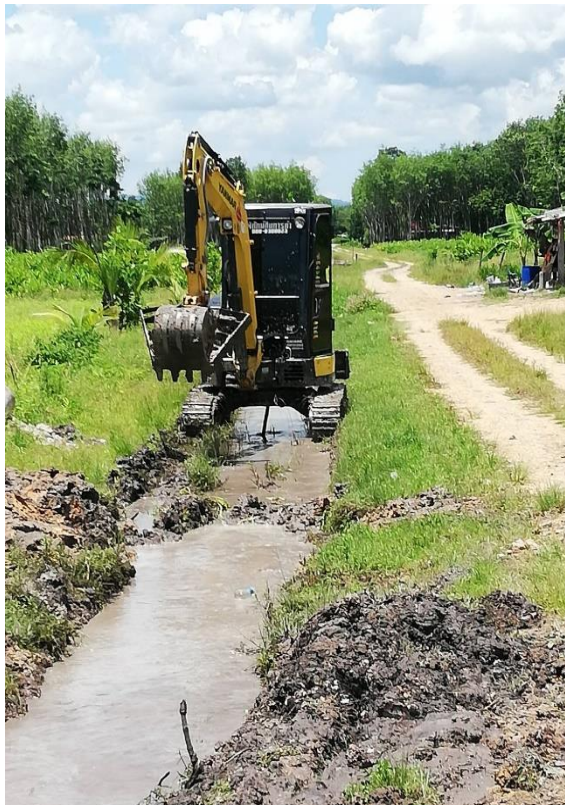
ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : พื้นที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning by Agri-map ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้รับการพัฒนาคุณภาพดินให้มีความเหมาะสมในการผลิตพืชเพื่อให้มีศักยภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้น 82 ไร่ เกษตรกรได้ใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมและยั่งยืน เนื่องจากการปรับเปลี่ยนพืชที่ปลูกความต้องการและมีความพึงพอใจ ทำให้รายได้เพิ่มขึ้น ความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตดีขึ้น

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวน ไร่	พืชเดิม	ปรับเปลี่ยน	ประเภท ความ เหมาะสม	กิจกรรม
ม.2 บ.กาบัง ต.แหลมสน อ.ละงู	3	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ / ไถ 2 ไร่
ม.4 บ.สนกลาง ต.แหลมสน อ.ละงู	6	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 2 บ่อ / ไถ 4 ไร่
ม.6 บ.สนใหม่ ต.แหลมสน อ.ละงู	8	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 2 บ่อ / ไถ 6 ไร่
ม.2 บ.กาบัง ต.แหลมสน อ.ละงู	8	ข้าว	ผสมผสาน	N	ไถ 8 ไร่
ม.3 บ.บุไผ่ ต.แหลมสน อ.ละงู	1	ข้าว	ผสมผสาน	N	ไถ 1 ไร่
ม.2 บ.กาบัง ต.แหลมสน อ.ละงู	1	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ
ม.4 บ.สนกลาง ต.แหลมสน อ.ละงู	4	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 2 บ่อ / ไถ 3 ไร่
ม.4 บ.สนกลาง ต.แหลมสน อ.ละงู	2	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ / ไถ 1 ไร่
ม.6 บ.สนใหม่ ต.แหลมสน อ.ละงู	4	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ / ไถ 3 ไร่
ม.6 บ.สนใหม่ ต.แหลมสน อ.ละงู	5	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ / ไถ 4 ไร่
ม.3 บ.บุไผ่ ต.แหลมสน อ.ละงู	2	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ / ไถ 1 ไร่
ม.3 บ.บุไผ่ ต.แหลมสน อ.ละงู	2	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ / ไถ 1 ไร่
ม.3 บ.บุไผ่ ต.แหลมสน อ.ละงู	1	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ
ม.3 บ.บุไผ่ ต.แหลมสน อ.ละงู	2	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ / ไถ 1 ไร่
ม.6 บ.สนใหม่ ต.แหลมสน อ.ละงู	1	ข้าว	ผสมผสาน	N	สระน้ำ 1 บ่อ
ม.7 บ.คลองขุดเหนือ ต.คลองขุด อ.เมือง	10	ยางพารา	ผสมผสาน	S3	ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3 (ขุด คูยกร่อง) 1.5 ลบ.ม./ม.
ม.6 บ.หน้าเมือง ต.คลองขุด อ.เมือง	2	ยางพารา	ผสมผสาน	S3	คูระบายน้ำ 0.45 ลบ.ม./ม.
ม.6 บ.หน้าเมือง ต.คลองขุด อ.เมือง	2.5	ยางพารา	ผสมผสาน	S3	คูระบายน้ำ 0.45 ลบ.ม./ม.

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวน ไร่	พืชเดิม	ปรับเปลี่ยน	ประเภท ความ เหมาะสม	กิจกรรม
ม.2 บ.ท่าจีน ต.คลองขุด อ.เมือง	5.75	ยางพารา	ผสมผสาน	S3	ไถยกร่อง 4 ไร่ 0.375 ลบ.ม./ม., ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 3 (ขุด คู-ยกร่อง) 1 ไร่ 6.0 ลบ.ม./ม.
ม.5 บ.นาแค ต.คลองขุด อ.เมือง	2	ยางพารา	ผสมผสาน	S3	ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 3 (ขุด คู-ยกร่อง) 6.0 ลบ.ม./ม.
ม.6 บ.หน้าเมือง ต.คลองขุด อ.เมือง	2	ยางพารา	ผสมผสาน	S3	ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 3 (ขุด คู-ยกร่อง) 1.5 ลบ.ม./ม.
ม.2 บ.ท่าจีน ต.คลองขุด อ.เมือง	4.75	ยางพารา	ผสมผสาน	S3	ระบายน้ำ 0.45 ลบ.ม./ม.
ม.1 บ.ควนดินแดง ต.ควนขัน อ.เมือง	3	ยางพารา	ผสมผสาน	S3	ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 3 (ขุด คู-ยกร่อง) 6.0 ลบ.ม./ม.

ภาพกิจกรรม : โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการทำเกษตรกรรม เป็นพื้นฐานตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน ซึ่งในการทำเกษตรกรรมจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรดินที่อุดมสมบูรณ์ มีปริมาณธาตุอาหารในดินสูงเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช แต่ทรัพยากรดินที่มีอยู่ในประเทศไทยถูกใช้งานมาอย่างขาดการดูแลรักษาที่ดี ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมและเกิดข้อจำกัด ในการใช้ประโยชน์มากขึ้น วิธีที่จะรักษาคุณภาพดินและฟื้นฟูให้กลับมามีระดับความอุดมสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จำเป็นต้องพึ่งพาและให้ความสำคัญต่อการเกษตรธรรมชาติ เกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ เข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาการใช้สารเคมีที่มีต้นทุนสูง และแก้ความเสื่อมโทรมให้แกดินในระยะยาว

กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพดิน และได้ให้ความสำคัญเรื่องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากดินได้อย่างยั่งยืน และเพื่อเป็นการช่วยเกษตรกร ลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี/สารเคมี หรือร่วมกันใช้อย่างเหมาะสม ได้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ขึ้นในพื้นที่การดูแลของสถานีพัฒนาที่ดินในแต่ละจังหวัด รวมถึงหน่วยงานภายในกรมพัฒนาที่ดินที่มีศักยภาพในการผลิต เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรนำเอาเศษวัสดุเหลือใช้ในไร่นา ในครัวเรือน และจากโรงงานอุตสาหกรรม มาฝากไว้ที่ธนาคาร ธนาคารจะทำการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ให้เกษตรกรมาเบิกถอนเอาไปใช้ประโยชน์เมื่อวัสดุนั้นย่อยสลายเป็นปุ๋ยแล้ว หรือให้เกษตรกรกู้ยืมปุ๋ยจากธนาคารไปใช้แล้วใช้หนี้ด้วยวัสดุเหลือใช้จากไร่นา เพื่อให้เกิดการผลิตและมีการนำไปใช้ประโยชน์ได้ถูกต้อง มีราคาถูก พร้อมทั้งช่วยลดปัญหาการเผาและปัญหาจากกำจัดหรือทิ้งขยะในอนาคต

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้ในการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
2. เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการการผลิตและใช้ประโยชน์ปุ๋ยอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน : โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1. จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	1	1	100	-	-	-
2. ผลิตปุ๋ยหมัก	ตัน	9	9	100	30,600	30,536	99.79
3. ผลิตน้ำหมัก	ลิตร	3,500	3,500	100	45,500	45,496	99.99

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกิดการเรียนรู้ในกลุ่มเกษตรกร ในวิธีการผลิต และการใช้ประโยชน์จากปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ สามารถลดต้นทุนการผลิตด้านการเพาะปลูก เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร สร้างความร่วมมือในการรวมกลุ่มจัดตั้ง และเป็นสมาชิกธนาคาร ลดปริมาณขยะและเศษวัสดุเหลือใช้จากภาคเกษตรในแต่ละพื้นที่

พื้นที่ดำเนินการ : ที่ตั้งธนาคารปูอินทรีย์ ม.8 บ้าน ผัง 42 ต.อุไดเจริญ ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง
 กลุ่มขนาดเล็ก (S) มีสมาชิก 25 ราย
 ภาพกิจกรรม : โครงการธนาคารปูอินทรีย์

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงพระราชทาน “ทฤษฎีใหม่” เมื่อปี พ.ศ.2532 สำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้กับเกษตรกร ด้วยความมั่นคงและยั่งยืน และทรงคิดค้นรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่มิได้ผลในเขตแห้งแล้งขาดแคลนน้ำในการเกษตร โดยเฉพาะการประกอบอาชีพทางการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งมีความเสี่ยงสูงในการขาดแคลนน้ำ กรณีฝนทิ้งช่วง และปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอในการเพาะปลูก “เกษตรทฤษฎีใหม่” จึงเป็นระบบการเกษตรที่เน้นการจัดสรรทรัพยากรน้ำในไร่นาให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดสรรพื้นที่เพื่อใช้ในการเพาะปลูก เพื่อใช้ในการบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก ที่มีเหลือจึงขาย มีการสร้างผลผลิตอาหารที่เพียงพอ และสร้างการผลิตที่หลากหลายสำหรับเป็นแหล่งรายได้ที่มั่นคงของครัวเรือน สร้างความมั่นคงด้านอาหาร เกิดการพึ่งพาตนเอง และลดการพึ่งพาจากภายนอก เน้นสำหรับเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ทำกินน้อย มีแหล่งน้ำในไร่นาไว้ใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตร มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในไร่นาได้อย่างเหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สำนักในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศ มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทย จึงได้จัดทำโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ขึ้นในปีงบประมาณ 2560 และดำเนินการอย่างต่อเนื่องในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรที่มีความสมัครใจ จากทั่วประเทศได้น้อมนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของเกษตรกรตามภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ โดยมุ่งหวังจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ อันเกิดจากการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยการสร้างอาชีพอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า

กรมพัฒนาที่ดินซึ่งมีภารกิจในด้านการฟื้นฟู ปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืนเป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ในการสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกร ปรับปรุงบำรุงดินตามความต้องการของเกษตรกรและความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการเพาะปลูกพืช พร้อมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนาที่ดินอย่างถูกต้อง สามารถลดต้นทุนในการผลิต และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ :

- 1.เพื่อรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงพระราชทานหลักการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่
- 2.เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมต่อการทำการเกษตร
- 3.เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจด้านการพัฒนาที่ดินอย่างถูกต้อง และนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถลดรายจ่ายในการทำการเกษตรได้

ผลการดำเนินงาน : โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
สนับสนุนงานพัฒนาที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ - สาธิตการปรับปรุงบำรุงดินให้กับเกษตรกร	ราย	59	59	100	77,888	77,884	99.99

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : พื้นที่เกษตรกรได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมต่อการทำการเกษตร และเกษตรกรนำความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินที่ได้รับไปปรับใช้ในการพัฒนาที่ดินในพื้นที่ของตนเอง และทำเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ในครัวเรือนได้

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุน : 1. กากน้ำตาล 40 กิโลกรัม 2. ผลไม้สุก 80 กิโลกรัม 3. ปุ๋ยหมัก 85 กิโลกรัม

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่					พื้นที่เข้าร่วมโครงการ ฯ (ไร่)
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	
1	นางหอร บิลยาแม	1	8	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	10-0-00
2	นางติหะหวา เรืองประเสริฐ	5	8	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	2-0-00
3	นางอามีหน๊ะ สันหลัง	27/1	8	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	2-0-00
4	นางอุไร ณะระเวลา	197	8	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	16-0-00
5	นายดาเร็ด หลีอะดัม	209	8	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	10-0-00
6	นางสาวกัลยรัตน์ ขุนเพชร	246	8	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	2-0-00

7	นางสิริส๊ะแบ๊ะเต๊ะ เย็นจิตร	84	4	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	3-3-00
8	นายหมาด สาริณ	82	7	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	2-0-00
9	นายบุบากาก อูสหนุณ	197	7	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	2-3-00
10	นายรอซิดี ห๊ะสตูล	7	12	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	7-2-00
11	นายอุทัย บุญสงวน	400	4	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	10-0-00
12	นายเสรีร ศิรินวน	204	3	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	10-0-00
13	นายสมาส มรรคาเขต	133	1	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	3-2-00
14	นายกอมารุดดิน เกป็น	117	1	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	0-2-00
15	นายอิสแนร์ ยันติง	39	4	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	5-0-00
16	นายอรุณ อะสะหนี	235	6	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	9-0-00
17	นายประหยัด แซะอามา	11	6	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	2-3-00
18	นางสาววีรียา ชายเหตุ	31	6	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	2-0-00
19	นายดลเลาะ ตาเดอิน	125	6	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	13-0-00
20	นายฮารน นายหนู	241	7	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	5-0-00
21	นายกูอาซิวัน แซะอาหลี	123/2	7	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	3-0-00
22	นายซุกรี หลงตา	24	7	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	2-1-00
23	นายสาเกีย เทศาเส้น	78	9	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	4-1-00
24	นางรัตน์ ละอองจิตร	91	9	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	9-0-00
25	นายไพโรจน์ สุขขาว	104	4	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	5-0-00
26	นายสมผล ขะสุวรรณ	262	3	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	2-1-00
27	นายยาหอด หลังเมือง	64	5	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-0-00
28	นายมัดอุเส็น สันเกาะ	156	6	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-0-00
29	นายหมาด มานิต	109	6	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-2-00
30	นายบินอมัด หลังเมือง	218	6	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-0-00
31	นายฮะหมาด หลังยาหน่าย	30/1	4	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	2-0-00
32	นายวินิช ตาเดอิน	16	2	ควนโดน	ควนโดน	สตูล	4-2-00
33	นางบาสอด หลังยาหน่าย	184	2	ควนโดน	ควนโดน	สตูล	3-2-00

34	นายบัญญัติ ตาเคอีน	124	2	ควนโดน	ควนโดน	สตูล	7-0-00
35	นายก่อณี อาตตันตรา	53	3	ควนโดน	ควนโดน	สตูล	2-0-00
36	นายมุฮัมหมัดอาห์ลี อุเจ๊ะ	46	9	ควนโดน	ควนโดน	สตูล	1-0-00
37	นางรัตนา ปะดุกา	32	9	ควนโดน	ควนโดน	สตูล	7-0-00
38	นายอิบรอเหม เต็นสำลี	15	9	ควนโดน	ควนโดน	สตูล	4-0-00
39	นายพิสิฐ ะฮะอูรา	3	1	ควนสตอ	ควนโดน	สตูล	1-0-00
40	นางสอลีฮ๊ะ ะฮะปาน	37	4	ควนสตอ	ควนโดน	สตูล	1-1-00
41	นางกูอัน กุสกุล	33	4	ควนสตอ	ควนโดน	สตูล	3-0-00
42	นายซาฟีอี หมาดรา	110	5	ควนสตอ	ควนโดน	สตูล	3-0-00
43	นายดาลัน สะตาทา	93	5	ควนสตอ	ควนโดน	สตูล	3-3-00
44	นายอาห์ลี พลาอาด	80	5	ควนสตอ	ควนโดน	สตูล	3-0-00
45	นายตาเหลบ สาริปา	37	4	ควนสตอ	ควนโดน	สตูล	9-2-00
46	นายอิสมาแอ หลีเส้น	51	4	ย่านซื่อ	ควนโดน	สตูล	4-2-00
47	นายซาลี หลีเส้น	34	1	ย่านซื่อ	ควนโดน	สตูล	4-2-00
48	นายอานัส หลังกะตุ	78	7	ย่านซื่อ	ควนโดน	สตูล	4-2-00
49	นางกาญจนา นาปาเลน	46	2	วังประจัน	ควนโดน	สตูล	9-0-00
50	นายหมาด หมาดปันจอร์	180	2	วังประจัน	ควนโดน	สตูล	15-0-00
51	นายนันทวัฒน์ เต๊ะสมัน	15	3	วังประจัน	ควนโดน	สตูล	2-2-00
52	นางประนอม เอียดอัน	55	4	วังประจัน	ควนโดน	สตูล	3-3-00
53	นายคอไวเลด เทศอาเส้น	85	6	ควนโดน	ควนโดน	สตูล	8-0-00
54	นายอิสเรศ สาริปา	34	4	ควนสตอ	ควนโดน	สตูล	2-3-00
55	นายซุลกิฟลี แสนศิริ	35/1	4	ย่านซื่อ	ควนโดน	สตูล	0-2-00
56	นายนเรศ จอหวัง	1	4	ย่านซื่อ	ควนโดน	สตูล	2-2-00
57	นางสาวอาอีดะ คำชนดี	1	4	ย่านซื่อ	ควนโดน	สตูล	0-1-00
58	นายมาหมาด ตั้งใหม่	70	1	ควนสตอ	ควนโดน	สตูล	1-0-00
59	นายสอแล๊ะ แกสมาน	13/1	4	ควนโดน	ควนโดน	สตูล	1-0-00

ภาพกิจกรรม : โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

ปัจจุบันสภาพภูมิอากาศค่อนข้างแห้งแล้งเป็นปัญหาสำคัญลำดับต้นๆ ต่อการทำการเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน และพื้นที่ที่ระบบส่งน้ำไปไม่ถึง ทำให้เกษตรกรประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโต ผลผลิต และคุณภาพของผลผลิต จึงมีความจำเป็นต้องมีแหล่งน้ำในพื้นที่ทำการเกษตร เพื่อสำรองน้ำสำหรับการทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

กรมพัฒนาที่ดินจึงมีโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการก่อสร้างแหล่งน้ำขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร และในพื้นที่ที่ระบบส่งน้ำไปไม่ถึง เพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้ง และเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรนอกเขตชลประทาน และเพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตพืชได้ผลผลิตและมีรายได้เพิ่มขึ้น

โดยกำหนดให้มีการก่อสร้างแหล่งน้ำนอกเขตชลประทานขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ดังนี้

- สระเก็บน้ำ แหล่งเก็บขังน้ำฝน หรือน้ำซับที่ไหลซึมออกมาจากดิน โดยการขุดดินออกเพื่อให้เป็นที่สำหรับขังน้ำให้มีขนาดความจุตามปริมาณน้ำที่ต้องการจะเก็บขังไว้ใช้แล้วนำดินที่ขุดมาถมเป็นคันล้อมรอบขอบสระ

- งานดินขุด คือ การขุดดินให้ได้ขนาดความกว้าง ความยาว ความลึก และลาดด้านข้าง ตามที่กำหนดในแบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นที่เก็บกักน้ำ โดยมีข้อกำหนดลาดข้างตามคุณสมบัติของดิน

วัตถุประสงค์ :

1.เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน และในพื้นที่ที่ระบบส่งน้ำไปไม่ถึง มีน้ำใช้ในการทำการเกษตร และบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำ

2.เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิต คุณภาพผลผลิต และมีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงาน : โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.ค่าก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาฯ ขนาด 1,260 ลบ.ม. (งบปกติ)	บ่อ	46	46	100	818,000	818,000	100
2.ค่าก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาฯ ขนาด 1,260 ลบ.ม. (งบเพิ่มเติม)	บ่อ	6	6	100	106,800	106,800	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรมีน้ำใช้ในการเกษตร และประโยชน์ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เก็บกักน้ำฝน
ลดปัญหาการขาดแคลนน้ำ

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

งบปกติ 46 บ่อ

อำเภอ	เป้าหมาย (บ่อ)	ตำบล	เป้าหมาย (บ่อ)
เมือง	5	เกตุรี้	1
		คลองขุด	2
		ควนขัน	1
		ควนโพธิ์	1
มะนัง	19	ปาล์มพัฒนา	11
		นิคมพัฒนา	8
ท่าแพ	1	ท่าเรือ	1
ละงู	10	เขาขาว	3
		น้ำผุด	5
		ละงู	2
ทุ่งหว้า	1	ทุ่งหว้า	1
ควนกาหลง	10	ทุ่งนัย	2
		อุโตเจริญ	5
		ควนกาหลง	3

งบเพิ่มเติม 6 บ่อ

อำเภอ	เป้าหมาย (บ่อ)	ตำบล	เป้าหมาย (บ่อ)
เมือง	2	คลองขุด	1
		ควนโพธิ์	1
มะนัง	1	นิคมพัฒนา	1
ละงู	2	น้ำผุด	1
		ละงู	1
ควนโดน	1	ควนโดน	1

ภาพกิจกรรม : โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

กิจกรรมสนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

ปัจจุบันพื้นที่ทำการเกษตรของประเทศไทยมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื่องจากการใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน และขาดการจัดการที่ดี กรมพัฒนาที่ดินซึ่งมีภารกิจหลักในการพัฒนาที่ดิน จึงมีโครงการส่งเสริมการใช้พืชปุ๋ยสดเพื่อการปรับปรุงบำรุงดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยการปลูกพืชตระกูลถั่วชนิดต่างๆ เช่น ปอเทือง ถั่วพุ่ม ถั่วพริ้ว เป็นต้น และไถกลบช่วงออกดอก เพื่อเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุให้กับดิน ส่งผลให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น เป็นประโยชน์กับพืชปลูกต่อไป

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีปริมาณอินทรีย์วัตถุ และความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

ผลการดำเนินงาน : กิจกรรมสนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน (ปอเทือง)	ไร่	2,000	2,000	100	30,000	29,986	99.95
	ตัน	10	10	100	-	-	

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด เกษตรกรสามารถมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงดินซึ่งลดการใช้ปุ๋ยเคมี และพื้นที่การเกษตรได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยพืชสดอย่างน้อย 2,000 ไร่

พื้นที่ดำเนินการ : กิจกรรมสนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ			ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ย สด (ปอเทือง) (กิโลกรัม)	พื้นที่ส่งเสริมการปรับปรุง (ไร่)
	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ		
1	7 บ้านซอย 8	ควนกาหลง	ควนกาหลง	3,000	600
2	7 บ้านบูเก้ตยามู	ควนโดน	ควนโดน	250	50
3	4 บ้านควนโต๊ะเหลง	ควนโดน	ควนโดน	250	50
4	6 บ้านบันจอร์	ย่านซื่อ	ควนโดน	250	50
5	3 บ้านเขาน้อย	ย่านซื่อ	ควนโดน	250	50
6	3 บ้านมุด	ท่าแพ	ท่าแพ	200	40
7	2 บ้านควนโทะ	แปะระ	ท่าแพ	150	30
8	6 บ้านพุดตันอ้อ	ท่าเรือ	ท่าแพ	150	30
9	4 บ้านผัง 8,11,12,46	นิคมพัฒนา	มะนัง	250	50
10	5 บ้านผัง 47,50	นิคมพัฒนา	มะนัง	250	50
11	7 บ้านผัง 13	นิคมพัฒนา	มะนัง	250	50
12	2 บ้านผังปาล์ม 3	ปาล์มพัฒนา	มะนัง	125	25
13	5 บ้านมะนังใต้	ปาล์มพัฒนา	มะนัง	125	25
14	2 บ้านกาแบง	แหลมสน	ละงู	250	50
15	4 บ้านสนใหม่	แหลมสน	ละงู	250	50
16	1 บ้านทุ่งไหม้	น้ำผุด	ละงู	250	50
17	3 บ้านเกาะยวน	ละงู	ละงู	250	50
18	4 บ้านหลอมป็น	ละงู	ละงู	250	50
19	4 บ้านนาขาเหนือ	เขาขาว	ละงู	250	50
20	2 บ้านท่าแลหลา	กำแพง	ละงู	250	50
21	6 บ้านปลักมัลย	กำแพง	ละงู	250	50
22	3 บ้านโคกทราย	บ้านควน	เมือง	300	60
23	4 บ้านคลองตาย	บ้านควน	เมือง	300	60
24	5 บ้านควน	บ้านควน	เมือง	300	60
25	6 บ้านป่าเตะเหนือ	เจ๊ะบิลัง	เมือง	300	60
26	4 บ้านท่าคลอง	ฉลุง	เมือง	300	60
27	7 บ้านเกาะใหญ่	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	500	100
28	12 บ้านโคกโดน	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	350	70
29	3 บ้านหัวกาหมิง	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	150	30

ภาพกิจกรรม : กิจกรรมสนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

กิจกรรมผลิตปุ๋ยหมัก พ.ด.

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานวิธีการทำปุ๋ยหมักเป็นองค์ความรู้ให้กับปวงชนชาวไทย โดยเฉพาะพี่น้องเกษตรกรชาวไทยทั่วประเทศ ดังพระราชดำริ “ต้นไม้ทุกชนิดต้องการอาหารเพื่อการเจริญเติบโต พุดง่าย ๆ เราต้องใส่ปุ๋ย ไร่นา สวน ของเรา พืชผลจึงจะงามดี เดียวนี้ปุ๋ย ที่ซื้อตามท้องตลาดแพงเหลือเกิน เรามาทำปุ๋ยหมักใช้เองดีกว่า” และจากสภาพพื้นที่เพาะปลูกโดยทั่วไปของประเทศไทยมีปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ กรมพัฒนาที่ดินจึงได้ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองเพื่อปรับปรุงดิน อีกทั้งยังเป็นการลดต้นทุนและใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือทิ้งในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ทางการเกษตร ผลิตสารเร่งซุปเปอร์ พด.1 เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยหมักได้ในระยะเวลาอันสั้น ประหยัด ง่าย และตรงกับความต้องการของเกษตรกร แต่มีปัญหาในเรื่องปริมาณธาตุอาหารหลักในปุ๋ยหมักไม่เพียงพอกับความต้องการธาตุอาหารของพืช

ดังนั้น กรมพัฒนาที่ดินจึงได้มีการศึกษาวิจัยต่อยอดเพื่อเพิ่มปริมาณธาตุอาหารในปุ๋ยหมักให้มากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของเกษตรกร จึงได้ผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่มีธาตุอาหารสูง โดยใช้วัตถุดิบที่มีปริมาณธาตุอาหารสูง เช่น มูลไก่ มูลสุกร มูลนกกระทา มูลกระบือ มูลวัว กระดุกป่น และหินฟอสเฟต ฯลฯ ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต ลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยเคมี สามารถปรับปรุงสมบัติทางกายภาพ ทางเคมีในดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช และจากการทดลองพบว่า สามารถเพิ่มผลผลิตพืชได้ร้อยละ 20-30 ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้นำความกราบบังคมทูลสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอพระราชทานพระราชนุญาตนำสูตรปุ๋ยดังกล่าว ไปขยายผลเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกร และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกษตรกรนำไปปรับใช้ในการเกษตรแบบพึ่งพาตนเองในวงกว้าง และเป็นการลดการใช้สารเคมี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินจัดทำแปลงสาธิต จัดทำสื่อโฆษณา และแจกให้แก่ละหน่วยงานนำไปใช้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่สูตรปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยหมัก) ไปสู่เกษตรกรให้แพร่หลายในวงกว้าง
2. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และสามารถนำไปใช้ในพื้นที่ของตนเอง
3. เพื่อลดต้นทุนการผลิต ลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยเคมี สามารถปรับปรุงสมบัติทางกายภาพ ชีวภาพ ทางเคดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช
4. เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้ทราบ และสามารถนำไปปฏิบัติได้

ผลการดำเนินงาน : กิจกรรมสนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
ผลิตปุ๋ยหมัก พ.ด.	ตัน	50	50	100	170,000	170,000	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยอินทรีย์สูตรพระราชทาน สามารถนำไปใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดต้นทุนการผลิต เป็นการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ และปรับปรุงโครงสร้างของดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช

พื้นที่ดำเนินการ : สถานีพัฒนาที่ดินสตูล

ภาพกิจกรรม : ผลิตปุ๋ยหมัก พ.ด.

พื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่างทั้งหมด มีเนื้อที่ 18.22 ล้านไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ปัญหาด้านทรัพยากรที่ดินที่สำคัญ ได้แก่ การใช้ที่ดินไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทำให้เกิดผลกระทบในด้านต่างๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับปรุงฐานข้อมูลดิน ความเหมาะสมของดิน แผนที่ดิน แผนที่ความเหมาะสมของดิน แผนที่สภาพการใช้ที่ดินให้มีความละเอียด ความถูกต้อง แม่นยำมากขึ้น โดยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ทรัพยากรดินที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่และสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่สามารถเรียกใช้งานได้โดยผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ จนนำไปสู่การกำหนดเขตการใช้ที่ดินระดับตำบลที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเกษตร 4.0 นอกจากนี้จะมีการนำร่องการใช้แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่เขตพัฒนาที่ดิน เป็นการนำแผนการใช้ที่ดินที่ได้รับการปรับปรุงมาใช้ในพื้นที่ของเกษตรกร มีแผนการดำเนินการครอบคลุมพื้นที่การเกษตรทั้ง 7 จังหวัด โดยในปีงบประมาณ 2564 จังหวัดสตูลได้จัดทำแผนตำบล 2 แห่ง คือ ตำบลนิคมพัฒนา และ ตำบลกำแพง หลังจากมีการปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีความแม่นยำสูงจะดำเนินการนำร่องการใช้แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยมีการจัดทำฐานข้อมูลและวิเคราะห์ความเหมาะสมทางกายภาพ สังคมเศรษฐกิจในระดับตำบลและลุ่มน้ำ และมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมของกิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจกรมพัฒนาที่ดินจากสภาพปัญหาของพื้นที่ทั้งระบบให้สอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

วัตถุประสงค์ :

- 1.เพื่อให้พื้นที่ ตำบลนิคมพัฒนา และ ตำบลกำแพง มีการใช้ที่ดินทั้งระบบที่มีความถูกต้อง แม่นยำ และเป็นปัจจุบัน สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น
- 2.เกษตรกรสามารถนำข้อมูลแผนที่การใช้ที่ดินผ่านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและช่องทางอื่นๆ ไปใช้ในการพัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

ผลการดำเนินงาน : โครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	ตำบล	2	2	100	53,500	53,500	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : มีแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ที่มีความถูกต้อง แม่นยำ และเป็นปัจจุบัน สอดคล้อง และเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และเกษตรกรสามารถนำข้อมูลแผนการใช้ที่ดินผ่านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และช่องทางอื่นๆ ไปใช้ในการพัฒนาพื้นที่การเกษตรให้เหมาะสมกับ ศักยภาพของพื้นที่

พื้นที่ดำเนินการ : ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง , ตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล

ภาพกิจกรรม : โครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมที่ 1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร โครงการปกป้องทรัพยากร

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารีระยะ 5 ปีที่เจ็ด (ตุลาคม 2564-กันยายน 2569) ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมปกป้องทรัพยากร เป็นกิจกรรมที่มีแนวปฏิบัติให้มีพื้นที่ปกป้องพื้นที่ป่าธรรมชาติให้มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ ในทุกเขตพรรณพฤกษชาติโดยดำเนินงานนอกพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดำเนินการในพื้นที่ป่าธรรมชาติของหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาที่ดิน (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12 และสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด) จากนั้นมีการสำรวจขึ้นทะเบียน ทำรหัสประจำต้นไม้ และทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ ซึ่งหากรักษาป่าดั้งเดิมไว้ได้ก็จะรักษาพันธุกรรมดั้งเดิม ซึ่งจะทำให้การศึกษาและนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปเมื่อมีความพร้อม

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
2. เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากรในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัด
3. เพื่อให้ทราบความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร อพ.สธ. – พด. และบูรณาการ ข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

เป้าหมาย : เพื่อปกป้องรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติที่อยู่ในพื้นที่ของ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ โดยไม่มีนโยบายจะเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ ไม่เป็นพื้นที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยาน และไม่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหากับราษฎรโดยเด็ดขาด

ภาพกิจกรรม : ปกป้องทรัพยากร

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร โครงการบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาทรัพยากร

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีระยะ 5 ปีที่เจ็ด (ตุลาคม 2564-กันยายน 2569) ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ 1 ปกป้องทรัพยากร และกิจกรรมที่ 2 สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร โดยให้นำพันธุกรรมพืชจากพื้นที่ที่ปกป้อง และที่ได้จากการสำรวจและเก็บรวบรวม ไปเพาะปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย ได้แก่ จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืชในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต และสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด หรือพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ หรือพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ เพื่อเป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์และพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
2. เพื่อนำพันธุกรรมพืชมาเพาะพันธุ์ปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัยในแปลงปลูกรักษาของสพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ และพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ
3. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนรู้คุณค่าประโยชน์ของพรรณไม้ท้องถิ่นของตนเอง
4. เพื่อแจกจ่ายกล้าไม้หรือเมล็ดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ต่อไป

เป้าหมาย : ปลูกและบำรุงรักษาทรัพยากรในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร และในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยนำพันธุ์พืชที่ได้จากการสำรวจใน กิจกรรมที่ 2 หรือพืชอนุรักษ์ดินและน้ำพืชท้องถิ่น พืชใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ มาเพาะพันธุ์ปลูกเลี้ยงและขยายพันธุ์เพิ่มในพื้นที่ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ และในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

ภาพกิจกรรม : ปลูกรักษาทรัพยากร

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมที่ 8 กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีระยะ 5 ปีที่เจ็ด (ตุลาคม 2564-กันยายน 2569) ภายใต้กรอบการสร้าง จิตสำนึก กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร งานอบรม กรมพัฒนาที่ดิน ตระหนักถึง ความสำคัญของโรงเรียนซึ่งถือเป็นแหล่งเรียนรู้เบื้องต้นของเยาวชน จึงดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการ อนุรักษ์ทรัพยากรดิน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อ ปลุกจิตสำนึกการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ รู้จักรักษา หวงแหน และเห็นความสำคัญของ ทรัพยากรดิน สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน ขยายผลไปสู่ผู้ปกครองและเกษตรกรทั่วไป และ พัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
2. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้กับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน
3. เพื่อปลุกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้แก่เยาวชนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน

เป้าหมาย : โรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่มีความประสงค์จะรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้าน ทรัพยากรดิน ดังนี้

โรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน	ที่ตั้ง
<u>โรงเรียนใหม่</u>	
1.โรงเรียนนิคมซอย 10	ม.2 ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง จ.สตูล
2.โรงเรียนบ้านทุ่งวิมาน	ม.2 ต.บ้านควน อ.เมือง จ.สตูล
<u>โรงเรียนต่อยอด</u>	
1.โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ยุงทองรัฐประชาสรรค์	ม.4 ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง จ.สตูล
2.โรงเรียนบ้านควนล่อน	ม.3 ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง จ.สตูล

ภาพกิจกรรม : สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ผลการดำเนินงาน : โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.กิจกรรมปกป้องทรัพยากร	แห่ง	1	1	100	15,100	15,099	99.99
2.กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร	แห่ง	1	1	100			
3.กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน							
-โรงเรียนใหม่	แห่ง	2	2	100			
-ต่อยอดโรงเรียนเดิม	แห่ง	2	2	100			

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1. สร้างจิตสำนึกในการรักษาอนุรักษ์ดูแลพันธุ์ไม้ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์เพื่อสืบสานให้คงอยู่สืบต่อไป
2. พื้นที่ป่าธรรมชาติได้รับการปกป้องให้คงอยู่ในสภาพป่าดั้งเดิม
3. พันธุ์พืชท้องถิ่น พันธุ์พืชหายาก พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้รับการอนุรักษ์และปลูกรักษาพันธุ์ในพื้นที่ปลอดภัย ได้รับการขยายพันธุ์นำไปแจกจ่ายเพื่อการอนุรักษ์และศึกษาวิจัยต่อ

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

จากนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยเน้นให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน จึงมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอละ 1 ศูนย์ รวม 882 ศูนย์ทั่วประเทศ โดยจังหวัดสตูลมีทั้งหมด 7 ศูนย์ โดยมีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้

กรมพัฒนาที่ดิน ในฐานะหน่วยงานร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้สนับสนุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี และปัจจัยการผลิตด้านการปรับปรุงบำรุงดิน ในรูปแบบฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในทุก ศพก. เพื่อสนับสนุนให้ ศพก.สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของ ศพก. ให้บริการด้านการพัฒนาที่ดิน และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการพัฒนาที่ดินในพื้นที่
2. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินของชุมชน โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้
3. เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการ การทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาและพัฒนากการเกษตรในพื้นที่

ผลการดำเนินงาน : โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

กิจกรรม	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.พัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ศูนย์	7	7	100	46,900	46,896	99.99
2.สนับสนุนการให้บริการด้านการพัฒนาที่ดินใน ศพก.	ศูนย์	7	7	100	19,600	19,600	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

1.ฐานเรียนรู้การพัฒนาที่ดินที่ได้รับการปรับปรุง จำนวน 7 ศูนย์ มีความพร้อมที่จะเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน และให้บริการทางการเกษตรได้

2.เกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้งานด้านการพัฒนาที่ดิน ใน ศพก. อย่างน้อย 350 ราย สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตนเองได้

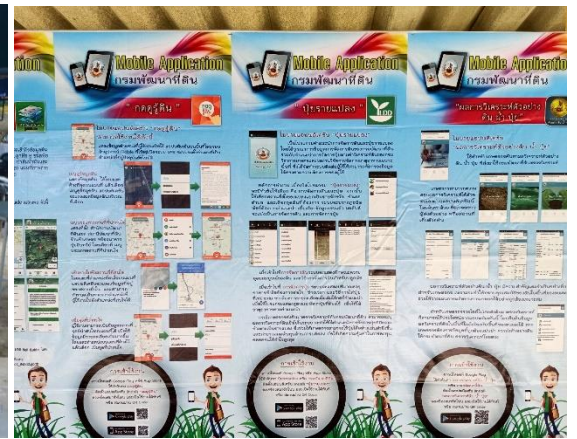
3.เกษตรกรมีการพัฒนาตนเองให้ทันยุคทันสมัย สามารถใช้โปรแกรม แอปพลิเคชันต่างๆ ผ่าน Smart mobile ได้

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ลำดับ ที่	ที่ตั้ง	รายชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์ หรือเกษตรกรผู้นำ
1	หมู่ที่ ๓ บ้านเกตรี ตำบลเกตรี อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	นายบุญกาเสริม กรมเมือง
2	หมู่ที่ ๑๒ บ้านโคกโดน ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล	นายอาแมน สาแล๊ะ
3	หมู่ที่ ๕ บ้านผึ่ง 50,47 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	นายวาหาบ ยาบา
4	หมู่ที่ ๒ บ้านควนโทะ ตำบลแปะระ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล	นางณัฐกานต์ ศรียาน
5	หมู่ที่ ๒ บ้านเขาน้อย ตำบลวังประจัน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล	นายสาและ หมดป็นจอร์
6	หมู่ที่ ๖ บ้านปลักมัลย์ ตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล	นายชุลัยมาน เจ๊ะหลี
7	หมู่ที่ ๓ บ้านขอนคลานตะวันออก ตำบลขอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล	นายต้น แก้วมณี

ภาพกิจกรรม : โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากจนของประชาชน สาเหตุหนึ่งที่สำคัญคือการไร้ที่ดินทำกินและอยู่อาศัย จึงจำเป็นต้องเช่าที่ดินของนายทุนซึ่งเพิ่มต้นทุนในการผลิต แม้กระทั่งบุกรุกที่ดินของรัฐโดยไม่มีสิทธิถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนหนึ่งเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเปิดหน้าดินสำหรับการประกอบอาชีพและสร้างที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ป่าสงวนอันก่อให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่า และปัญหาอื่นๆ หลายด้านตามมา เช่น การทับซ้อนของที่ดินป่าไม้และที่ทำกินของประชาชนนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างราษฎรและเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้มอบนโยบายแนวทางดำเนินการแก้ปัญหาที่ดินทำกินโดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลบังคับใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. 2557 ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2557 เป็นต้นมา และได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม พัฒนาศักยภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและความมั่นคงของประเทศ

กรมพัฒนาที่ดิน ในฐานะหน่วยงานร่วมคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ มีภารกิจหน้าที่ในการปรับปรุงบำรุงดิน พัฒนาที่ดินให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมในการปลูกพืช เล็งเห็นถึงความสำคัญเรื่องคุณภาพดินในที่ดินที่จัดทำให้เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิ์ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการต่อยอดสำหรับประกอบอาชีพอื่นๆ เนื่องจากดินในแต่ละพื้นที่มีคุณสมบัติและคุณภาพที่แตกต่างกัน ทั้งเหมาะสมและควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงก่อนการเพาะปลูก หรือต่อยอดดำเนินการอื่นๆ ในการนี้ได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกิน เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต และส่งเสริมสนับสนุนการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร การผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพเพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต รวมถึงส่งเสริมการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยยึดหลักแนวทางการดำเนินงาน คทช. ตามนโยบายของรัฐบาลในการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นการรักษาททรัพยากรธรรมชาติไว้ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มีศักยภาพ มีความเหมาะสมในการผลิตพืช
2. เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน และการผลิตปัจจัยการผลิตด้านการเกษตร

ผลการดำเนินงาน : โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
การพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่จัดการ ปัญหาที่ดินทำกิน (282-0-00 ไร่)							
1.สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	24	24	100	81,600	81,600	100
2.สาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมัก ชีวภาพ	ลิตร	1,600	1,600	100	20,800	20,780	99.90
3.สาธิตการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	ตัน	40	40	100	68,000	68,000	100
4.ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดิน กรด (โดโลไมท์)	ไร่	80	80	100	1,200	1,200	100
5.บริการวิเคราะห์ดินและให้ คำแนะนำการจัดการดิน-น้ำ-พืช	ตัวอย่าง	68	68	100	จัดงบประมาณไว้ที่ กลุ่มวิเคราะห์		
6.ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนา ที่ดิน	ราย	68	68	100	6,800	6,800	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรจำนวน 68 รายได้รับสิทธิในพื้นที่จัดการปัญหาที่ดินทำกินมีแหล่งอาหาร
สำหรับใช้บริโภค และสามารถขยายผลเพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือนได้ รวมทั้งสามารถผลิตปัจจัยการผลิตไว้ใช้ประโยชน์
และพัฒนาคุณภาพดินในแปลงเกษตรของตนเองให้มีศักยภาพสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

รายชื่อเกษตรกร/พื้นที่ดำเนินการ : โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่					พื้นที่ (ไร่)
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	
1	นางชาริกา สังข์แก้ว	265	4	คลองขุด	เมือง	สตูล	1-3-95
2	นายเพิ่ม ราชสีห์	70	2	หน้าสตน	หัวไทร	นครฯ	2-1-27
3	นายสมมิตร มุสิกพันธ์	57	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	3-2-22
4	นางประพิศ ชูเมือง	177	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-1-00
5	นายอมรฤทธิ์ เลียนกัตวา	353	9	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-0-74
6	นายเยี่ยม จันเขียว	107	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	9-2-2

7	นางสมบูรณ์ สิงห์จันทร์	118/1	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	7-0-81
8	นายศุภพงษ์ ทองน้อย	150	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	7-0-33
9	นางสาวสมดี มุกดา	169	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-2-48
10	นายเจิม บุญเลิศ	70	3	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	17-1-15
11	นายยุติน ตอละ	92	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	1-2-97
12	นายสมชาย ชูใหม่	124	4	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	1-2-36
13	นางสาวเราะห์ โมอ้าหมัด	54	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	3-3-1
14	นางเอิบ พานิชเกษตร	290	3	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	8-3-31
15	นางสุกัญญา นิกร	72	11	ท่าช้าง	บางกล้า	สงขลา	4-0-99
16	นายหมัดอารีต บิลอะหมัด	82/2	5	คูเต่า	หาดใหญ่	สงขลา	0-2-35
17	นางฮาบีดะห์ หะยียูโซะ	195	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	6-3-75
18	นายมหาหมัด มูเก็ม	151	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	3-2-41
19	นายยะฟาด มูเก็ม	8191	3	ควนลัง	หาดใหญ่	สงขลา	7-0-46
20	นายกอหยัด ดุสดี	96	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	1-3-82
21	นายบาอาด พลาอาด	49/1	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	6-3-21
22	นายเฟื่อง บัวสาย	8	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	6-0-48
23	นายสุบ บิลโสะ	97	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	8-0-70
24	นายดลเลาะห์ ถกเอียด	145	5	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	2-0-44
25	นายสุไรหมาน ถกเอียด	2	5	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-1-65
26	นายเกษม นิกร	153	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	1-0-81
27	นายมาลีกี หวังสวา	29	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	5-2-69
28	นางอาติกะ หมัดบินเฮด	184	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-3-21
29	นายประทิน มณีภาค	313	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-1-80
30	นายบุญริน เอียดดำ	147	3	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	8-0-31
31	นางสมพร บัวพันธ์	32	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	7-0-26
32	ด.ต.สมมาศ บุญเลิศ	99	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	2-0-70
33	นายพร รองสวัสดิ์	79/1	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-2-36
34	นางวรรณิ เพชรภาพ	44	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	3-3-35
35	นายจินดา หอมหวาน	223	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-1-39
36	นายอนุชา บุญเลิศ	20/2		พิมาน	เมือง	สตูล	18-3-52
37	นางหิ้ม บุญเลิศ	70	3	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	10-0-97

38	นายอรุณ โยมเอียด	198	9	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	2-3-55
39	น.ส.นงเยาว์ บุญเลิศ	212	0	หัวหมาก	บางกะปิ	กทม.	1-3-16
40	นางนุชนาถ เชื้อบุญ	10/2	1	ท่ามะม่วง	รัตภูมิ	สงขลา	0-0-32
41	นางบุบผา สังข์ช่วย	141	9	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	1-0-78
42	นายบุญกล นาคประสงค์	249	9	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	19-3-56
43	นายเอกลักษณ์ พลภักดี	30	3	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	สตูล	4-2-10
44	นางสาวจำลอง ขะสุพรรณ	12/1	3	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-1-47
45	นายพร้อม แสงจันทร์ศิริ	303	9	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	1-0-55
46	นางสุตาพร จันทกึ่งทอง	222	9	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	12-3-99
47	นายเอนกพงศ์ ไพศาล	143/22	0	บ่อยาง	เมือง	สงขลา	8-3-43
48	นางวสุลี ชัยขาว	75/1	5	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	2-0-93
49	นายหวง นันธิโย	289	4	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	1-0-21
50	นายรวย บุญช่วย	154	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	4-3-80
51	ส.ต.ท.นพลสิทธิ์ ทองขาวบัว	85	9	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	7-3-80
52	นางสาวกาญจนา ทองขาวบัว	85/1	9	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	4-2-70
53	นายอำมร รอดคำ	64/2		สะเตง	เมืองยะลา	ยะลา	9-3-9
54	นายทม อารามรมณ์	195	4	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-1-98
55	นายกิจติ ขวัญทองเย็น	127	8	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-1-65
56	นายวิชัย เถาวิล	257	5	แปะระ	ท่าแพ	สตูล	1-1-12
57	นายเลียบ วิเชียรไชย	224	7	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-3-40
58	นายประนอม นิลวรรณโณ	76/1	4	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-2-1
59	นายประวิทย์ รุ่งดี	31	4	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-0-31
60	นายมนูญ เสี่ยงหวาน	77/2	9	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-2-54
61	นายศรชัย อัดตะ	9	9	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	3-1-56
62	นางสาวนิลวรรณ หนูดวง	143	7	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	3-0-35
63	นายสุทิศ ตีสโร	182	7	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	3-2-29
64	นายประสิทธิ์ ช้องจิตร	42	7	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	0-1-62
65	นายประเทือง ไกรแก้ว	238	7	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	2-3-58
66	นางกิต ทองมี	74/1	7	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-0-57
67	นายประจวบ หนูปอง	153	6	ควนกาหลง	ควนกาหลง	สตูล	0-1-87
68	นางล้วน หนูปอง	74	7	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	สตูล	1-057

ภาพกิจกรรม : โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

โครงการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้

ปัจจุบันทรัพยากรดินได้เสื่อมโทรมลง ขาดความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะดินขาดอินทรีย์วัตถุ สาเหตุสำคัญมาจากสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการใช้สารเคมี ฮอโรโมน ยาปราบศัตรูพืช ไซยาโนไซด์วัชพืชและอื่นๆ ในอัตราที่สูง ทำให้มีสารเคมีตกค้างในดินและทำให้ดินมีสภาพที่ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืช ดังนั้นวิธีที่จะรักษาคุณภาพดินและฟื้นฟูให้กลับมามีระดับความอุดมสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จำเป็นต้องมีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุเพื่อฟื้นฟูสมบัติทางกายภาพของดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำเกษตรกรรมได้ดียิ่งขึ้น

โดยกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากดินได้อย่างยั่งยืน และเพื่อเป็นการช่วยเกษตรกรลดต้นทุนการผลิต โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี/สารเคมี หรือใช้ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ : เพื่อฟื้นฟูและปรับปรุงสภาพดินในภาคใต้ (จังหวัดสตูล) ให้เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมัน

ผลการดำเนินงาน : โครงการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
โครงการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้ (250 ไร่)							
1.สาธิตการทำปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	220	220	100	748,000	748,000	100
2.สาธิตการทำให้ปุ๋ยหมักชีวภาพ	ลิตร	5,875	5,875	100	76,375	76,260	99.85
3.สาธิตการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	ตัน	107	107	100	181,900	181,900	100
4.ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด (โดโลไมท์)	ไร่	250	250	100	3,750	3,750	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรในพื้นที่เกิดความรู้ ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงและฟื้นฟูดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และพื้นที่ 250-0-00 ไร่ ได้รับการปรับปรุงและฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น

พื้นที่ดำเนินการ : โครงการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้ (250-0-00 ไร่)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ			พื้นที่ส่งเสริมการปรับปรุง (ไร่)
	หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	
1	1 บ้านทุ่งหญ้าแดง	ควนโพธิ์	เมือง	42
2	12 บ้านโคกโดน	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	42
3	4 บ้านควนโต๊ะเหลง	ควนโดน	ควนโดน	42
4	5 บ้านควนโต๊ะเจ๊ะ	ท่าแพ	ท่าแพ	42
5	4 บ้านท่านา	ทุ่งบุหรง	ทุ่งหว้า	42
6	7 บ้านชอย 8	ควนกาหลง	ควนกาหลง	40

ภาพกิจกรรม : โครงการพัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันภาคใต้ (250-0-00 ไร่)

โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี

โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดีปี 2564 มีการดำเนินงานที่ ประกอบด้วย การพัฒนาระบบผู้ถือบัตรดินดี และการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลต่างๆ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินสำหรับ เกษตรกรรายแปลง การสนับสนุนการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) การ ประเมินสุขภาพดิน (Soil Health Evaluation Card) การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ และการสนับสนุนเกษตรกร แบบมีส่วนร่วมในการดูแลและจัดการดิน ระดับพื้นที่ โดยการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตทาง การเกษตรผ่านบัตรดินดี เพื่อให้เกษตรกรสามารถ จัดการดินได้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ ประโยชน์จากคลังข้อมูลดินผ่านบัตรดินดี มีการ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ผ่านเครือข่ายผู้ถือบัตรดินดี รวมถึงการลงพื้นที่ ติดตามการใช้ประโยชน์ ให้คำแนะนำการ จัดการดินอย่างต่อเนื่อง ยังผลให้ทรัพยากรดินในพื้นที่เกษตรกรเฉพาะรายได้รับการ ปรับปรุงฟื้นฟูให้มีความอุดม สมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น และเกษตรกรมีความพึงพอใจใน การให้บริการของ ภาครัฐ

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับบัตรดินดีสามารถใช้ที่ดินและจัดการดินได้อย่างถูกต้องเหมาะสมซึ่งนำไปสู่การเพิ่ม ผลผลิต ลดต้นทุน และทรัพยากรดินได้รับการฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น
2. เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการเชิงรุกในการเข้าถึงเกษตรกรของกรมฯ ผ่านระบบสารสนเทศและ หน่วย บริการให้คำแนะนำการจัดการดินเคลื่อนที่

ผลการดำเนินงาน : โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเกษตรกรผู้ถือบัตร	ราย	1,619	1,619	100	33,700	33,695	99.98
2.การพัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ	ราย	1	1	100			
3.ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี	ราย	820	820	100			

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน :

- 1.เกษตรกรสามารถใช้บริการหรือเข้าถึงการขอรับบริการของกรมฯ ได้ง่าย ทัวถึง และรวดเร็วทันต่อเวลา สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง
- 2.ที่ดินของเกษตรกรถูกใช้ได้ตรงตามศักยภาพของดิน สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่ความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรดิน และส่งผลดีต่อสุขภาพของเกษตรกร
- 3.สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้ดียิ่งขึ้น เกษตรกรสามารถจัดการดินของตนเองได้อย่างถูกวิธีและทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก
- 4.ข้อมูลการประเมินคุณภาพดินเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี และการพัฒนาปรับปรุงดินตามวิธีการและเทคโนโลยี การฟื้นฟูพัฒนาที่ดินอย่างยั่งยืน

ภาพกิจกรรม : โครงการบริหารจัดการดินเชิงรุกแก่เกษตรกรรายแปลงผ่านบัตรดินดี

➤ สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มเกษตรกรผู้ถือบัตร

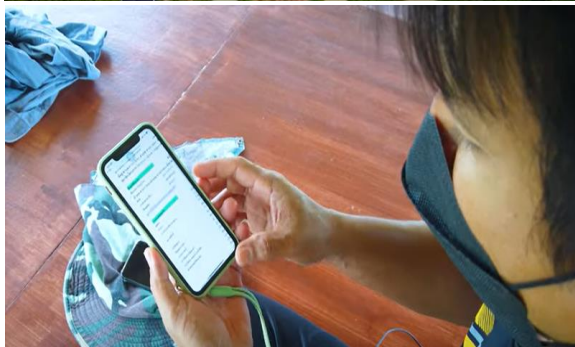
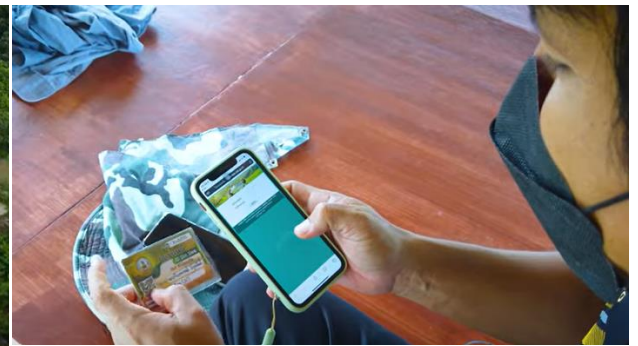

- การพัฒนาเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดีต้นแบบ นายธาดา สกูลสันต์

(https://www.youtube.com/watch?v=-S_gEaxaM9U)

➤ ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรผู้ถือบัตรดินดี

[illegible]

จัดทำแปลงสาธิตปรับปรุงบำรุงดินเพื่อปลูกพืชสมุนไพร ฟักทะลายโจร

กรมพัฒนาที่ดิน มีภารกิจในจัดทำแปลงสาธิตปรับปรุงบำรุงดินเพื่อปลูกพืชสมุนไพรฟักทะลายโจร เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมภูมิปัญญาให้ได้รับการต่อยอดโดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านกลไกการวิจัยและพัฒนาจากสมุนไพรอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถพึ่งพาตนเอง และเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางยาให้กับประเทศได้

วัตถุประสงค์ :

1. ส่งเสริมและจัดทำแปลงสาธิตปรับปรุงบำรุงดินเพื่อปลูกพืชสมุนไพร ฟักทะลายโจร
2. เพื่อสนับสนุนการป้องกันและรักษาการติดเชื้อ Covid-19 โดยใช้สมุนไพรฟักทะลายโจร
3. เพื่อเป็นการเสริมสร้างและเพิ่มอาชีพใหม่ในการปลูกสมุนไพรฟักทะลายโจรให้แก่เกษตรกรในช่วงการระบาดของ

ของโรคไวรัสโควิด-19

ผลการดำเนินงาน : จัดทำแปลงสาธิตปรับปรุงบำรุงดินเพื่อปลูกพืชสมุนไพร ฟักทะลายโจร

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.จัดทำแปลงขยายพันธุ์พืชสมุนไพร ฟักทะลายโจร	แปลง	1	1	100	50,000	50,000	100
2.เพาะชำใส่ถุงเพื่อแจกจ่ายเกษตรกร	กล้า	11,000	11,000	100	-	-	-

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรสามารถนำต้นกล้าฟักทะลายโจรไปเพาะปลูกเพื่อขยายพันธุ์ และสามารถนำมาใช้เป็นยารักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid -19) ส่งผลให้ร่างกายสามารถสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีขึ้นด้วยสมุนไพรไทย

ภาพกิจกรรม : จัดทำแปลงสาธิตปรับปรุงบำรุงดินเพื่อปลูกพืชสมุนไพร ฟักทะลายโจร

1. รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานวิจัย/โครงการ

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) การจัดการดินกรดที่เหมาะสมร่วมกับลดอัตราปุ๋ยเคมีในระบบการปลูกข้าวโพดหวาน - ถั่วลิสงหลังเก็บเกี่ยวข้าว

(ภาษาอังกฤษ) Appropriate management of acid soils together with Reducing chemical fertilizer rates for sweet corn- ground nut cropping system after harvesting rice.

ชื่อผู้วิจัย นางสาวรัตนภรณ์ เพชรจำรัส นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

หน่วยงานที่สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินสตูล สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 กรมพัฒนาที่ดิน

หมายเลขโทรศัพท์ 074-752076 โทรสาร 074-752077 e-mail petchamrat_r@hotmail.com

ได้รับอนุมัติงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

งบประมาณที่ได้รับ 93,160.- บาท (เบิกจ่ายครบ 100%)

ระยะเวลาทำการวิจัย 2 ปี

เริ่มทำการวิจัยเมื่อ ตุลาคม 2563 ถึง กันยายน 2565

2. รายละเอียดเกี่ยวกับผลงานความก้าวหน้าของการวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย (โดยสรุป)

1. เพื่อศึกษาการจัดการดินกรดที่เหมาะสม ร่วมกับการลดการใช้ปุ๋ยเคมี ในระบบการปลูกข้าวโพดหวาน- ถั่วลิสง หลังเก็บเกี่ยวข้าว

2. เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

2.2 แสดงตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานวิจัยที่ได้เสนอไว้กับงานวิจัยที่ได้ดำเนินการจริง ในรูปแผนการดำเนินงานตลอดแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย ว่ามีกิจกรรม/ขั้นตอนปฏิบัติตามลำดับอย่างไร

ผลการดำเนินงาน

ปี (งบประมาณ)	ชื่อโครงการวิจัย/กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ร้อยละของ กิจกรรมใน ปีงบประมาณ
2564	คัดเลือกพื้นที่และวางแผนการวิจัย					x								5
2564	วางแผนแปลงวิจัยตามวิธีการ							x						5
2564	เก็บข้อมูลก่อนดำเนินการ							x						10
2564	จัดหาและเตรียมปัจจัยการผลิต							x	x					10

ปี (งบประมาณ)	ชื่อโครงการวิจัย/กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ร้อยละของ กิจกรรมใน ปีงบประมาณ
2564	เตรียมแปลงทดลอง							x	x					10
2564	ใส่ปุ๋ยในขั้นตอนการเตรียมแปลง									x				10
2564	ปลูกข้าวโพด-ถั่วลิสง									X				5
2564	ดำเนินการวิจัยตามวิธีการทดลอง										x	x		10
2564	ดูแลรักษา										x	x	x	10
2564	เก็บเกี่ยวผลผลิต												x	10
2564	เก็บข้อมูลหลังดำเนินการปีที่ 1										x	x	x	10
2564	วิเคราะห์ สรุปผล และเขียนรายงาน ความก้าวหน้า												x	5
	รวม													100

2.3 แสดงรายละเอียดของผลการดำเนินงาน พร้อมสรุปและวิเคราะห์ผลที่ได้เสนอไว้กับงานวิจัยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว (ทั้งนี้ ให้แนบบทความ ผลงานความก้าวหน้าทางวิชาการของแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย ระหว่างที่ทำการวิจัยที่เคยพิมพ์ในวารสารทางวิชาการแล้วหรือบทความที่จะนำไปเผยแพร่ทางสื่อมวลชนได้ (ถ้ามี)

ข้อมูลดินแปลงนาข้าว ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ชุดดินโคกเคียน (Khok Khain series :Ko)

กลุ่มชุดดินที่ 17

พิกัดแปลง 622981 E 756014 N

การจำแนกดิน fine-loamy,kaolinitic,isohyperthermic Typic Kandiodults

ภูมิถิ่นฐาน เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าที่พัดพาทับถมบนลานตะพัก

ลำน้ำระดับต่ำหรือระหว่างหุบเขา

วัตถุต้นกำเนิดดิน ตะกอนน้ำพา ที่มีวัตถุต้นกำเนิดมาจากหินแกรนิต

สภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2 %

การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลาง

การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า

ลักษณะสมบัติของดิน ดินร่วนละเอียดสีกรมดำ ดินบนมีเนื้อดิน

เป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเทาหรือเทา ปฏิกริยาดินเป็น

กรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็น

ดินร่วนเหนียว ปนทราย สีเทา พบจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาล

ตลอดชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5)

ความลึก ซม.	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยนแคต ไอออน	ความอิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัสที่ เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่ เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ ของดิน
0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ข้อจำกัด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อดินเป็นดินปนทรายและขาดแคลนน้ำ

ข้อเสนอแนะ เหมาะสมปานกลางสำหรับการทำนา มีข้อจำกัดปานกลางที่มีเนื้อดินเป็นดินปนทรายและขาดแคลนน้ำ ควรมีการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีและ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดน้ำ

ดำรับการวิจัย : วางแผนการวิจัยแบบ RCBD (Randomized Complete Block Design)

จำนวน 4 ซ้ำ 6 ดำรับการทดลอง ซึ่งประกอบด้วย

ดำรับที่ 1 = ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

ดำรับที่ 2 = ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน 30 %+ปุ๋ยหมัก พด.1 (2,000 กิโลกรัม/ไร่)+น้ำหมักชีวภาพ พด.2

ดำรับที่ 3 = ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน 30 %+จุลินทรีย์ พด.9 (200 กิโลกรัม/ไร่)

ดำรับที่ 4 = ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน 30 %+จุลินทรีย์ พด.9 (200 กิโลกรัม/ไร่)+น้ำหมักชีวภาพ พด.2

ดำรับที่ 5 = ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน 30 %+ปุ๋ยชีวภาพ พด.12 (300 กิโลกรัม/ไร่)

ดำรับที่ 6 = ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน 30 %+ปุ๋ยชีวภาพ พด.12 (300 กิโลกรัม/ไร่)+น้ำหมักชีวภาพ พด.2

หมายเหตุ : ใส่ปูนตามค่าความต้องการปูน (LR) ทุกดำรับการทดลอง

: งานตามแผนงานวิจัย/โครงการวิจัยที่จะทำต่อไป ทำการทดลองซ้ำอีกครั้ง เพื่อยืนยันผลการทดลอง

ผังแปลงทดลอง

T4R1	T5R1	T1R1	T3R1	T6R1	T2R1
T6R3	T3R3	T4R3	T2R3	T1R3	T5R3
T2R4	T1R4	T5R4	T6R4	T4R4	T3R4
T1R2	T6R2	T3R2	T5R2	T2R2	T4R2

ภาพกิจกรรม : โครงการวิจัย

1.สำรวจ คัดเลือกพื้นที่และตรวจสอบชุดดิน

2.เก็บตัวอย่างดินก่อนการทดลอง

3. ไถเตรียมแปลง

4. ขุดยกร่องแปลงเตรียมปลูก

5. ใส่ปุ๋ย (โดโลไมท์) ตามค่าความต้องการปุ๋ย (LR) ทุกตำรับการทดลอง

6. ปลูกข้าวโพดหวานและถั่วลิสง

7. ใส่ปุ๋ยการทดลองครั้งที่ 1

8. พูนโคนและกำจัดวัชพืช

9. ใส่ปุ๋ยการทดลองครั้งที่ 2

10. เก็บข้อมูลความสูง

11. เก็บผลผลิตและบันทึกข้อมูลผลผลิต

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ประชาชนส่วนหนึ่งตัดสินใจเดินทางกลับภูมิลำเนา เกิดการว่างงานทำให้ขาดรายได้เพื่อการดำรงชีพและมีแนวโน้มการตกงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้แทนแรงงานคน ภาคเกษตรกรรมซึ่งเป็นต้นสายแห่งการผลิต “อาหาร” อันเป็นปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์กลายเป็นหนทางรอดของกลุ่มแรงงานกลับภูมิลำเนาที่จะช่วยให้ผ่านพ้นสถานการณ์วิกฤตเช่นนี้ไปได้ การฟื้นฟูประเทศไทยภายหลังเหตุการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนและครอบคลุมทุกมิติ โดยปัญหาดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นผลกระทบภาพรวมกับภาคการเกษตรทั้งระบบ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 บรรเทาปัญหาการว่างงาน ลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคการเกษตร และสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในท้องถิ่นมีความมั่นคงในการเป็นแหล่งผลิตอาหาร เกษตรกรสามารถเลี้ยงตนเองและสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้อย่างพอเพียงและยั่งยืน โดยเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานสร้างความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานราก โดยขอใช้จ่ายเงินกู้ภายใต้แผนงานหรือโครงการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ (คกก.) กรอบวงเงิน 9,805.707 ล้านบาท เป็นการผลักดันการฟื้นฟูเศรษฐกิจในระยะสั้นและช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจไทยในระยะยาว ทำให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงตนเองและสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้อย่างพอเพียงและยั่งยืน และวันที่ 19 มกราคม 2564 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการขออนุมัติปรับเปลี่ยนรายละเอียดโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับมอบหมายการปรับโครงสร้างพื้นฐานการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน และการปรับปรุงดินรองรับการผลิตด้านพืช สัตว์ และประมง โดยดำเนินงาน 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การพัฒนาพื้นที่โดยชุดสระเก็บน้ำสำหรับใช้เพื่อการเกษตร 2) การปรับปรุงดินเพื่อให้มีความเหมาะสมกับการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ โดยให้ความสำคัญ กับแหล่งน้ำ หากมีน้ำเพียงพอเกษตรกรก็สามารถปลูกพืชได้ มีงานทำและมีรายได้ไม่ต้องอพยพเคลื่อนย้ายไปทำงานที่อื่น ดังกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ความว่า "หลักสำคัญต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้"

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งเก็บกักน้ำไว้สำหรับการเกษตร
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับพื้นที่

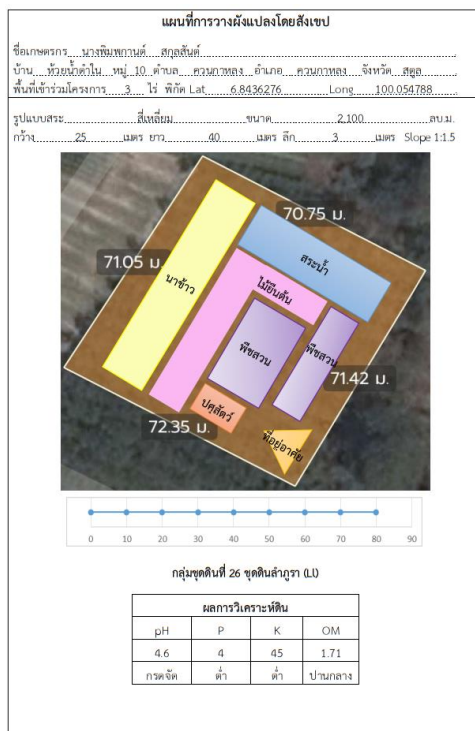
ผลการดำเนินงาน : โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
- ขุดสระเก็บกักน้ำ รอบที่ 1	บ่อ	37	37	100	1,886,991.46	1,886,991.46	100
- ปักขี้การผลัด รอบที่ 1	ราย	37	37	100	54,390	54,390	100
- ขุดสระเก็บกักน้ำ รอบที่ 2	บ่อ	12	12	100	582,322.48	582,322.48	100
- ปักขี้การผลัด รอบที่ 2	ราย	11	11	100	16,170	16,170	100

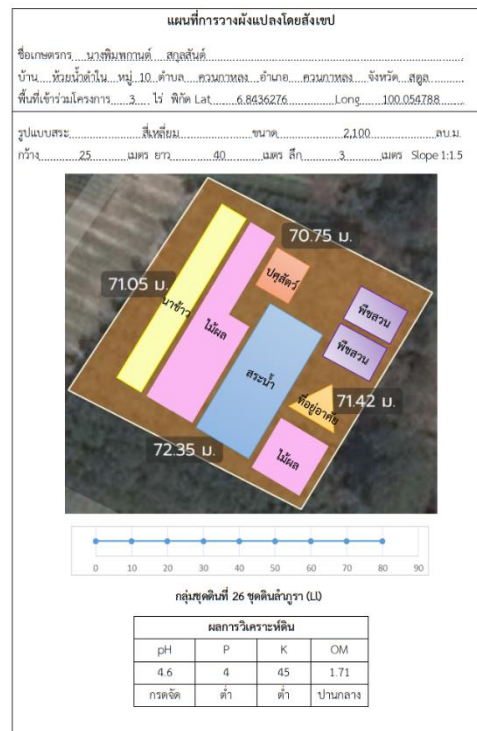
หมายเหตุ : เนื่องจากรอบที่ 2 ได้รับปักขี้การผลัดแค่ 11 ราย อีก 1 รายเป็นเกษตรกรภายใต้โครงการ 5 ประสาน จะไม่ได้รับการสนับสนุนปักขี้การผลัด

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตร มีการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างอาชีพด้านการเกษตรที่มั่นคง และเกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ตัวอย่างผังแปลง :

ก่อน

หลัง

พื้นที่ดำเนินการ :

ที่	ชื่อ-สกุล	พื้นที่ชุดสระน้ำ		ค่าพิกัด **		ประเภทเอกสารสิทธิ์	ขนาดพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ			
		ตำบล	อำเภอ	ละติจูด	ลองจิจูด		2.5 ไร่	3 ไร่	4 ไร่	5 ไร่
1	นางกามา นาคกระวัศ	บ้านควน	เมืองสตูล	6.700351	100.068015	น.ส.4		/		
2	นางวีไลวรรณ อะฮูรา	บ้านควน	เมืองสตูล	6.707869	100.057954	น.ส.4 จ		/		
3	นางรัชนิวรรณ กลสิริวิชัย	บ้านควน	เมืองสตูล	6.6875439	100.052552	น.ส.3 ก , น.ส.4 จ		/		
4	นางฐานิชญาณ์ นุ่นอาหลี	ควนสตอ	ควนโดน	6.789463	100.112092	น.ส.4 จ		/		
5	นางสาววิไลพร นุ่นอาหลี	ควนสตอ	ควนโดน	6.793095	100.112023	น.ส.4 จ			/	
6	นางอรพรรณ เข้มขาว	ควนโดน	ควนโดน	6.808784	100.010348	น.ส.4 จ				/
7	นางอำภรณ์ สุวรรณโณ	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	6.907748	100.075925	ส.ป.ก. 4-01			/	
8	นายสุชาติ อาหลี	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	6.835389	100.112559	น.ส.4 จ			/	
9	นางสาวสอหระ หลีมานัน	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	6.830992	100.101994	น.ส.4 จ		/		
10	นายวุทธิศักดิ์ บุญสว่าง	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	6.917754	99.987051	หนังสือรับรองการเป็นสมาชิกนิคม		/		
11	นายสรรเสริญ สายชนะพันธ์	อุไคเจริญ	ควนกาหลง	6.877554	99.909379	น.ส.4 จ			/	
12	นายหน้าเดช สันหลัง	ควนกาหลง	ควนกาหลง	6.981435	100.01777	หนังสือรับรองการเป็นสมาชิกนิคม	/			
13	นางพิมพ์พานต์ สกุลสันต์	ควนกาหลง	ควนกาหลง	6.8436276	100.054788	น.ส.4 จ		/		
14	นางสาวณัฐนิช บุญมา	กำแพง	ละงู	6.901653	99.777225	น.ส.3 ก		/		
15	นายกษิตชัย ปิริยะ	กำแพง	ละงู	6.926864	99.766262	น.ส.4 จ		/		
16	นางปราณี บัวดำ	กำแพง	ละงู	6.942718	99.796856	น.ส.4 จ		/		
17	นางสมจิตร ดีใจ	กำแพง	ละงู	6.911308	99.786313	น.ส.4 จ		/		
18	นางจำปี เหมะแหล่	กำแพง	ละงู	6.927397	99.771133	น.ส.4 จ		/		
19	นางสาวจิตกร จันทร์เพ็ญ	กำแพง	ละงู	6.942651	99.779892	น.ส.4 จ	/			
20	นายสุทิน แดงหลัง	กำแพง	ละงู	6.924496	99.774875	น.ส.4 จ		/		
21	นางระวีวรรณ สงเกื้อ	กำแพง	ละงู	6.892451	99.784643	น.ส.4 จ		/		
22	นายธาดา ทวาสกุล	กำแพง	ละงู	6.933151	99.775767	น.ส.3 ก	/			
23	นางภรณ์อินัน ชูลิแค	น้ำมุด	ละงู	6.994877	99.851383	น.ส.4 จ		/		
24	นายธนทรัพย์ ทรัพย์เพื่องุ้ง	น้ำมุด	ละงู	6.958783	99.850652	น.ส.3 ก		/		
25	นางสาวสุภา สานิง	น้ำมุด	ละงู	6.936296	99.836084	น.ส.4 จ		/		
26	นางฮาซีกะ หมาด๊ะ	น้ำมุด	ละงู	6.975274	99.854421	น.ส.3 ก				/
27	นายธีระยุทธ นิงสระ	ปากน้ำ	ละงู	6.8782317	99.701045	น.ส.4 จ		/		
28	นายอาเรน อุสม่า	ปากน้ำ	ละงู	6.846753	99.758025	น.ส.3 ก		/		
29	นายประวิทย์ หมื่นริน	แหลมสน	ละงู	6.927373	99.704911	น.ส.3 ก		/		
30	นางสาวอรปภา นุตภูติพงศ์	แหลมสน	ละงู	6.933397	99.686686	น.ส.4 จ		/		
31	นายกฤษณพงษ์ สุดตานนท์	นาทอน	ทุ่งหว้า	7.0159	99.751396	น.ส.3 ก		/		
32	นายธีรพงษ์ นรินทร์	นาทอน	ทุ่งหว้า	7.055452	99.747006	น.ส.3 ก		/		
33	นายสุพรรณัน จุลนศักดิ์ศรี	นาทอน	ทุ่งหว้า	6.976871	99.766886	น.ส.3				/
34	นายอารีย์ หมดศิริ	นาทอน	ทุ่งหว้า	6.98015	99.761109	น.ส.4 จ		/		
35	นายอัลดลลอห์ หมดศิริ	นาทอน	ทุ่งหว้า	6.98009	99.761107	น.ส.4 จ	/			
36	นายสินเกียรติ พงกษเศรษฐ	ป่าแกบ่อหิน	ทุ่งหว้า	7.037774	99.7988	ส.ป.ก.4-01 ก				/
37	นายสันติ แสงจันทร์	ป่าแกบ่อหิน	ทุ่งหว้า	7.064907	99.78238	น.ส.4 จ		/		
38	นางปูเต๊ะ หนูซุซุซ	ท่าแพ	ท่าแพ	6.8226039	99.979491	น.ส.4 จ (พด.) (ส.ป.ส.)		/		
39	นายทวี สานิง	กำแพง	ละงู	6.9453462	99.786324	น.ส.4 จ	/			
40	นายสมภาร เทคนอก	ท่าแพ	ท่าแพ	6.7982718	99.965362	น.ส.4 จ		/		
41	นายกรณ์ย์ ติวตระกูล	บ้านควน	เมืองสตูล	6.680251	100.055771	น.ส.3 ก				/
42	นายสมยศ ทุ่งหว้า	ควนโพธิ์	เมืองสตูล	6.757852	100.039317	โฉนด	/			
43	นางสุธีรา หมาดละงู	ควนโพธิ์	เมืองสตูล	6.756238	100.028755	น.ส.4 จ	/			
44	นางสาวศศิวิมล น้อยไทย	ควนโพธิ์	เมืองสตูล	6.749014	100.018887	น.ส.4 จ	/			
45	นางสาวอมรา หมื่นสัน	กำแพง	ละงู	6.928968	99.7653026	น.ส.4 จ	/			
46	นายจวง ตันชู	ควนโดน	ควนโดน	6.806849	100.00845	น.ส.4 จ	/			
47	นางสาววิไล เหลี่ยมมิล	กำแพง	ละงู	6.922339	99.766345	น.ส.3 ข	/			
48	นางชาลิสา เฮอร์	น้ำมุด	ละงู	6.994581	99.853307	น.ส.4 จ		/		
49	นายยุทธ ปานแววน	น้ำมุด	ละงู	6.94193	99.866933	น.ส.3 ก		/		

ภาพกิจกรรม : โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล
แปลงรวบรวมสายพันธุ์และสถิติการใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกสายพันธุ์ที่ผ่านการตรวจสอบ DNA ตรงตามสายพันธุ์

จังหวัดสตูล รับสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ) ไปดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางที่ อพ.สธ.กำหนด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและสร้างกระบวนการความร่วมมือขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำฐานข้อมูล ดูแลรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย 3 ฐานทรัพยากร คือ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา 8 กิจกรรม คือ กิจกรรมปกป้องรักษาทรัพยากร กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืช กิจกรรมวางแผนพัฒนาพันธุ์พืช กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล ในฐานะส่วนราชการผู้รับผิดชอบโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล กิจกรรมที่ 1 แปลงรวบรวมสายพันธุ์และสถิติการใช้ประโยชน์ จากหญ้าแฝกสายพันธุ์ที่ผ่านการตรวจสอบ DNA ตรงตามสายพันธุ์ งบประมาณ 185,000 บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ได้จัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายประเภทงบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอยและวัสดุ รายการค่าจ้างเหมาบริการ รวม 5 รายการ งบประมาณ 185,000 บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

วัตถุประสงค์โครงการ :

- 1.ดำเนินงานสนองพระราชดำริตามแผนแม่บทหรือแนวทางการดำเนินงานของแผนแม่บท อพ.สธ
- 2.สนับสนุนแผนแม่บทของจังหวัด และแผนปฏิบัติงานรายปีให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ
- 3.ขับเคลื่อนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูลให้บรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท
- 4.จัดประชุมคณะกรรมการฯ และคณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล
- 5.กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานรายปีอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ

ผลการดำเนินงาน : โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล

กิจกรรม	หน่วย นับ	ผลการดำเนินงาน			ผลการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)		
		แผนงาน	ผลงาน	%	แผนเงิน	ผลเงิน	%
1.ปรับโครงสร้างพื้นที่เป็นขั้นบันได ดิน Bench Terrace ทางลำเลียงใน ไร่นากระบายน้ำ	ไร่	7	7	100	107,639	107,600	99.93
2.จัดทำแปลงรวบรวมสายพันธุ์กล้วย หญ้าแฝก พร้อมป้ายประชาสัมพันธ์	สาย พันธุ์	10	10	100	77,361	77,361	100

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน : พื้นที่ดำเนินโครงการเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษา และวิจัยเกี่ยวกับสายพันธุ์หญ้าแฝกสายพันธุ์ต่างๆ ที่มีปลูกในประเทศไทย และเป็นแหล่งเรียนรู้การใช้ประโยชน์หญ้าแฝกรูปแบบต่างๆ เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำที่จะขยายผลการใช้ประโยชน์สู่พื้นที่เกษตรกรอย่างกว้างขวางทำให้ทรัพยากรดินลดการชะล้างพังทลาย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรพื้นที่เกษตรกรรมมีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ภาพกิจกรรม : โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดสตูล

คณะทำงาน

นายวีระพจน์ เรืองมี	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสตูล
นายจำนงค์ พร้อมมูล	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
นายอาทิตย์ ภูมิหิংশ	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส
นายวิบูลย์ ศรีปาน	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
นางสาวรัตนภรณ์ เพชรจำรัส	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
นางสาววลีรัตน์ เพชรรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ผู้จัดทำเอกสาร

นางสาววรัญญา สิงห์ประสาทพร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

สถานีพัฒนาที่ดินสตูล กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร.074-752076,78 แฟกซ์.074-752077

E-mail : stn01@ladd.go.th www.laddsatun.com

FB : สพด.สตูล กรมพัฒนาที่ดิน